RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

[redacted], [redacted]

BUREAU VOOR PLANVORMING & ADVIES

COLOFON

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

[redacted], [redacted]

Opdrachtgever	[redacted] Bouw
Opdrachtnemer	Bureau voor Planvorming & Advies | Zwolle
Opgesteld door	[redacted]
Datum	oktober 2023, versie 2

IBAN: [redacted]
Btw-nr.: NL001665107B28
KvK nr. : 65329732
P/A [redacted]
[redacted] [redacted]

Inhoud

1. Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

1.2 Leeswijzer 4

2. Huidige situatie plangebied 5

2.1 Ligging en begrenzing plangebied 5

2.2 Verdieping bestaande situatie en omgeving 5

2.3 Geldende planologische situatie 9

2.4 Toets aan het bestemmingsplan 10

2.5 Conclusie 11

3. Beschrijving van het initiatief 12

3.1 Toelichting op het plan 12

3.2 Ruimtelijke inpassing 12

3.3 Landschap en cultuurhistorie 14

3.4 Conclusie 17

4. Beleidskader 18

4.1 Algemeen 18

4.2 Rijksbeleid 18

4.2.1 Novi 18

4.2.2 Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Barro) 18

4.2.3 Ladder duurzame verstedelijking 19

4.2.4 Conclusie Rijksbeleid 19

4.3 Provinciaal beleid 19

4.3.1 Omgevingsvisie en verordening 19

4.4 Gemeentelijk beleid 22

4.4.1 Ontwerp Omgevingsvisie Coevorden 22

4.4.2 Structuurvisie Coevorden (2013 -2023) 23

4.5 Conclusie 24

5. Toets aan ruimtelijke en milieukundige aspecten . 25

5.1 Algemeen 25

5.2 Archeologie en cultuurhistorie 25

5.2.1 Archeologie 25

5.2.2 Cultuurhistorie 27

5.3 Flora en fauna 27

5.4 Bodem 29
5.5 Geluid 29
5.6 Bedrijven en milieuzonering 30
5.7 Externe veiligheid 31
5.8 Verkeer en parkeren 32
5.9 Watertoets 32
5.10 M.e.r-beoordeling 33
6. Maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid34
6.1 Algemeen 34
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 34
6.3 Economische uitvoerbaarheid 34
7. Conclusie 35
Bijlagen 36
Bijlage 1. Bestaande situatie plangebied 36
Bijlage 2. Nieuwe situatie plangebied 37
Bijlage 3. Inrichtingsplan 38
Bijlage 4. Archeologisch onderzoek 39
Bijlage 5. Watertoets 40

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

[redacted] Bouw is eigenaar van de opstallen en gronden aan de [redacted] in [redacted] (kadastraal Gemeente Sleen, sectie R, nr. 2504 ged., 1915, 1916, 1248 en 2525). Ter plaatse bevindt zich een bedrijfskavel waar [redacted] Bouw een aannemersbedrijf heeft. Achter het perceel bevindt zich een agrarisch bestemd perceel. Ten behoeve van de uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten wil [redacted] dit perceel aan de bedrijfskavel toevoegen. De gronden zullen worden gebruikt voor opslag.

De gewenste uitbreiding van de bedrijfskavel past niet binnen de regels van het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Kernen'. Het perceel heeft de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap' met dubbelbestemmingen 'Archeologische verwachtingswaarde' en voor een klein deel de bestemming 'Waarde – Archeologie 4'. Om het plan mogelijk te maken moet worden afgeweken van het bestemmingsplan.

Op deze aanvraag omgevingsvergunning is artikel 3.10 Wabo van toepassing. De aanvraag heeft betrekking op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo, waarbij slechts medewerking kan worden verleend indien het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat waaruit blijkt dat geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Er wordt dan ook toepassing gegeven aan artikel 2.12 lid 1 onder a, sub 3 Wabo. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing betreft de ruimtelijke onderbouwing behorende bij de aanvraag omgevingsvergunning.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingezoomd op het plangebied. Hierbij wordt ingegaan op de huidige ruimtelijke en functionele kenmerken van het plangebied. Tevens wordt de geldende planologische situatie in beeld gebracht en wordt aangegeven op welke onderdelen wordt afgeweken van het geldende bestemmingsplan. In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving van het plan gegeven. Hoofdstuk 4 vormt een overzicht van het relevante beleidskader. De ruimtelijke en milieukundige aspecten die ten grondslag liggen aan het plan worden in hoofdstuk 5 toegelicht. In hoofdstuk 6 wordt de maatschappelijke en economische haalbaarheid van het plan behandeld.

2. Huidige situatie plangebied

2.1 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de [redacted], aan de rand van [redacted] (kadastraal Gemeente Sleen, sectie R, nr. 2504 ged., 1915, 1916, 1248 en 2525). Op de volgende afbeelding is het plangebied weergegeven met de rode lijn. Het plangebied grenst aan het bijbehorende bedrijfsperceel met de stippellijn.

Ligging plangebied ten opzichte van het noordelijk deel van Erm. Bron: Google Maps.

2.2 Verdieping bestaande situatie en omgeving

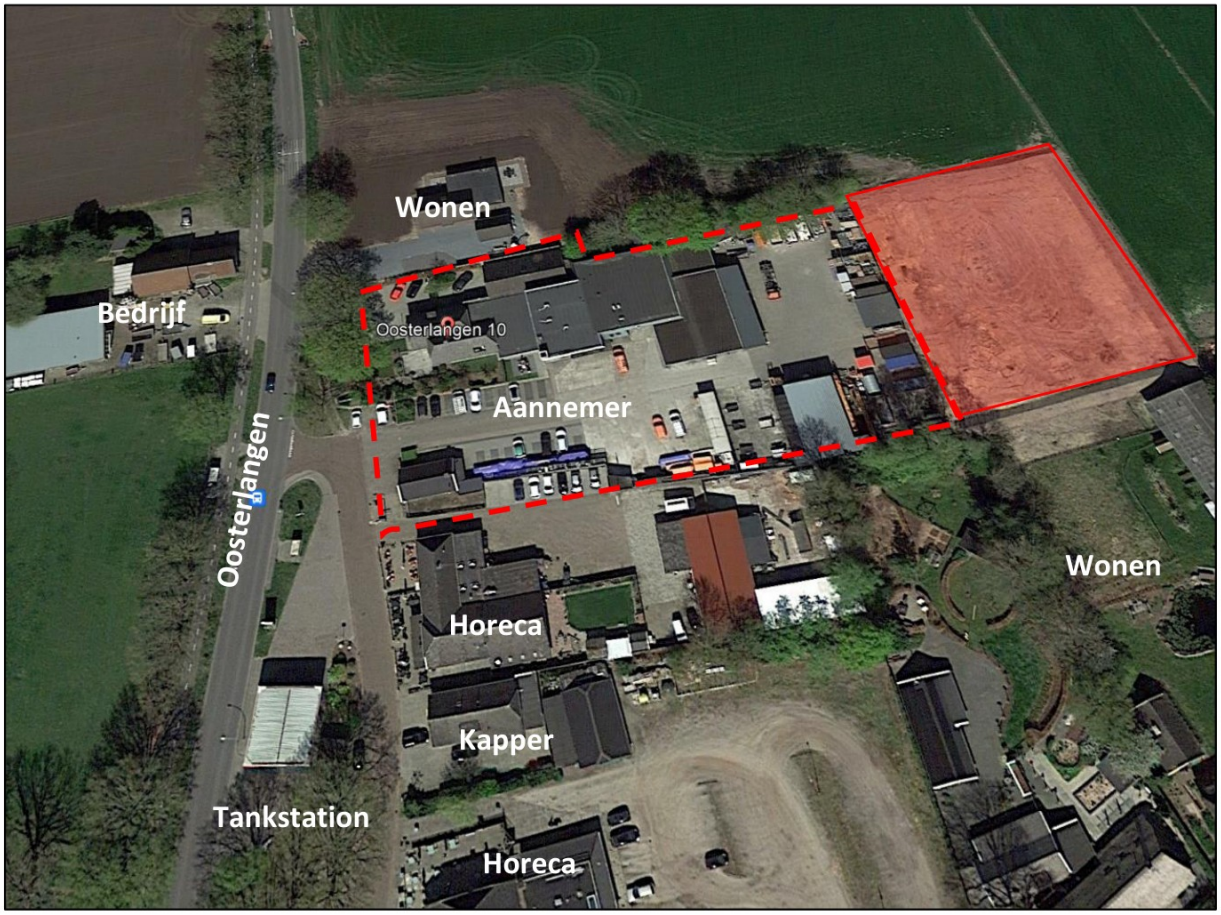
Omgeving

Erm is van oorsprong een brinkdorp. Van de aanwezige brinken is echter nog weinig over. De gronden in het dorp zijn deels in gebruik voor agrarische functies (aan de randen van het dorp), voor wonen (voornamelijk aan de westzijde van het dorp) en voor voorzieningen. Deze voorzieningen bevinden zich grotendeels aan de noordzijde van het dorp, waar zich ook het plangebied bevindt. Het gaat om het aannemersbedrijf waar voorliggend plan betrekking op heeft, maar ook twee horecabedrijven, een kapper en een tankstation. Tegenover het plangebied bevindt zich een bedrijf waar aanhangers worden verhuurd.

Plangebied

Het plangebied grenst aan de voorzijde aan de Oosterlangen. Tegenover het plangebied (westzijde) bevinden zich agrarische gronden en schuin tegenover het perceel een bedrijf. Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich een woning, zuidwestelijk een tankstation. Aan de achterzijde (oostkant)

liggen agrarische gronden en aan de zuidzijde bevinden zich een horecabedrijf en een kapper. Op de volgende afbeelding zijn het plangebied en de omliggende functies weergegeven.

Plangebied en omliggende functies.

Het plangebied zelf bevindt zich in het verlengde van het aannemersbedrijf. Het aannemersbedrijf bestaat uit bedrijfsbebouwing, een kantoor, parkeerplaatsen en ruimte voor opslag. Een deel van het perceel is begrensd met bomen. Vanaf de weg is het bedrijf beperkt zichtbaar omdat de bedrijfsbebouwing en de opslag van materiaal op het achter terrein plaatsvinden.

Zicht op het bestaande bedrijf vanaf de Oosterlangen.

Het plangebied ligt in het verlengde van het bestaande bedrijf. Op de volgende luchtfoto is dat weergegeven.

Ligging plangebied.

Het plangebied grenst aan de noord- en (gedeeltelijk) oostzijde aan open landschap. Aan de zuidzijde grenst het plangebied aan een woonperceel en aan de westzijde aan de bestaande bedrijfskavel. Aan de westzijde bevindt zich tevens de provinciale weg de N376. Het plangebied vormt met westelijk gelegen bebouwing de begrenzing van de kern.

In het verleden (tot 2009) was het plangebied in gebruik als onderdeel van een agrarisch bedrijf. Er was sprake van verharding en van een mestput, niet van landschappelijke waarden. Op de volgende foto's is het historisch gebruikte zien. Vanaf 2009 is er sprake van een weiland.

Situatie in 2006.

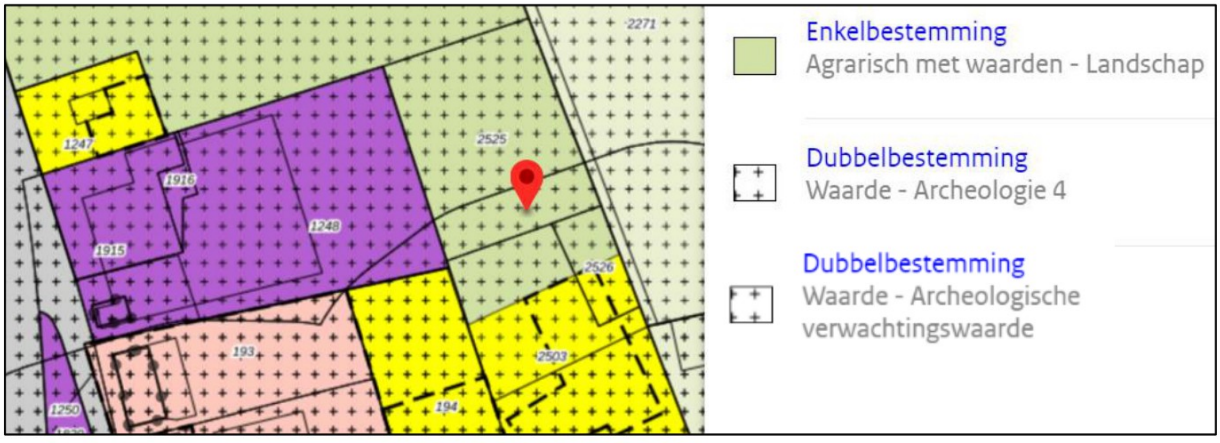
Situatie in 2008.

Situatie in 2009.

2.3 Geldende planologische situatie

Ter plaatse van het plangebied geldt 'Bestemmingsplan Kernen'. Het perceel heeft de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap' en de dubbelbestemmingen 'Archeologische verwachtingswaarde' en voor een klein deel de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4'. Op de volgende afbeelding is dat weergegeven.

Uitsnede uit geldende bestemmingsplan. Bron: ruimtelijkeplannen.nl.

<u>Agrarisch met waarden - landschap</u>

De voor 'Agrarisch met waarden - Landschap' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a) de bedrijfsmatige bewerking en/of beweiding van cultuurgrond;

b) de opbouw, het behoud en herstel van de aan de gronden eigen landschappelijke en natuurlijke waarden;
c) ter plaatse van de aanduiding 'ijsbaan' tevens bestemd voor een ijsbaan;
d) sloten, bermen en beplanting;
e) paden;
f) verkeers- en verblijfsvoorzieningen;
g) water- en waterhuishoudkundige voorzieningen;
h) groenvoorzieningen;
i) nutsvoorzieningen;
j) landschappelijke inpassing.

Waarde – archeologie 4

De voor ' Waarde - Archeologie 4 ' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende (dubbel)bestemming (en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden, zoals deze blijken uit de aanwezigheid van historische kernen, waarbij geldt dat deze dubbelbestemming ten opzichte van andere daar voorkomende (dubbel)bestemmingen van primaire betekenis is.

Op de voor ' Waarde - Archeologie 4 ' aangewezen gronden mogen uitsluitend worden gebouwd:

- bouwwerken met een oppervlakte van minder dan 100 m^2;
- bouwwerken met een diepte van minder dan 0,30 m;

Met een omgevingsvergunning kan van bovenstaande worden afgeweken en worden toegestaan dat bouwwerken ten dienste van en conform een andere daar voorkomende bestemming worden gebouwd met een oppervlakte van meer dan 100 m^2 en een diepte van meer dan 0,30 m, mits de aanvrager een onderzoeksrapport heeft overgelegd van een daartoe bevoegd archeologisch bureau, waarin de archeologische waarden van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

Waarde – Archeologische verwachtingswaarde

De voor ' Waarde - Archeologische verwachtingswaarde' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de (verwachte) archeologische waarden, waarbij geldt dat deze bestemming ten opzichte van andere daar voorkomende bestemmingen van primaire betekenis is.

2.4 Toets aan het bestemmingsplan

Het plan is op de volgende onderdelen in strijd met bestemmingsplan Kernen:

- Artikel 6.1 onder a: de bedrijfsmatige bewerking en/of beweiding van cultuurgrond;
- Artikel 6.1 onder b: de opbouw, het behoud en herstel van de aan de gronden eigen landschappelijke en natuurlijke waarden;

Voorliggend plan is niet in overeenstemming met bovengenoemde artikelnummers. De aanvraag ziet toe op het vergroten van de bedrijfskavel ten behoeve van een aannemersbedrijf, er worden bouwmaterialen op de gronden gestald. Ten behoeve van deze activiteiten wordt het terrein verhard.

2.5 Conclusie

Het plan om het perceel dat in het verlengde van het bestaande aannemersbedrijf ook bedrijfsmatig te benutten, is in strijd met het geldende bestemmingsplan. Om het plan mogelijk te maken moet worden afgeweken van het bestemmingsplan. Dat kan op basis van een omgevingsvergunning. Op de aanvraag omgevingsvergunning is artikel 3.10 Wabo van toepassing. De aanvraag heeft betrekking op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c Wabo, waarbij slechts medewerking kan worden verleend indien het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat waaruit blijkt dat geen sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. Er wordt dan ook toepassing gegeven aan artikel 2.12 lid 1 onder a, sub 3 Wabo. In voorliggend document wordt aangetoond dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

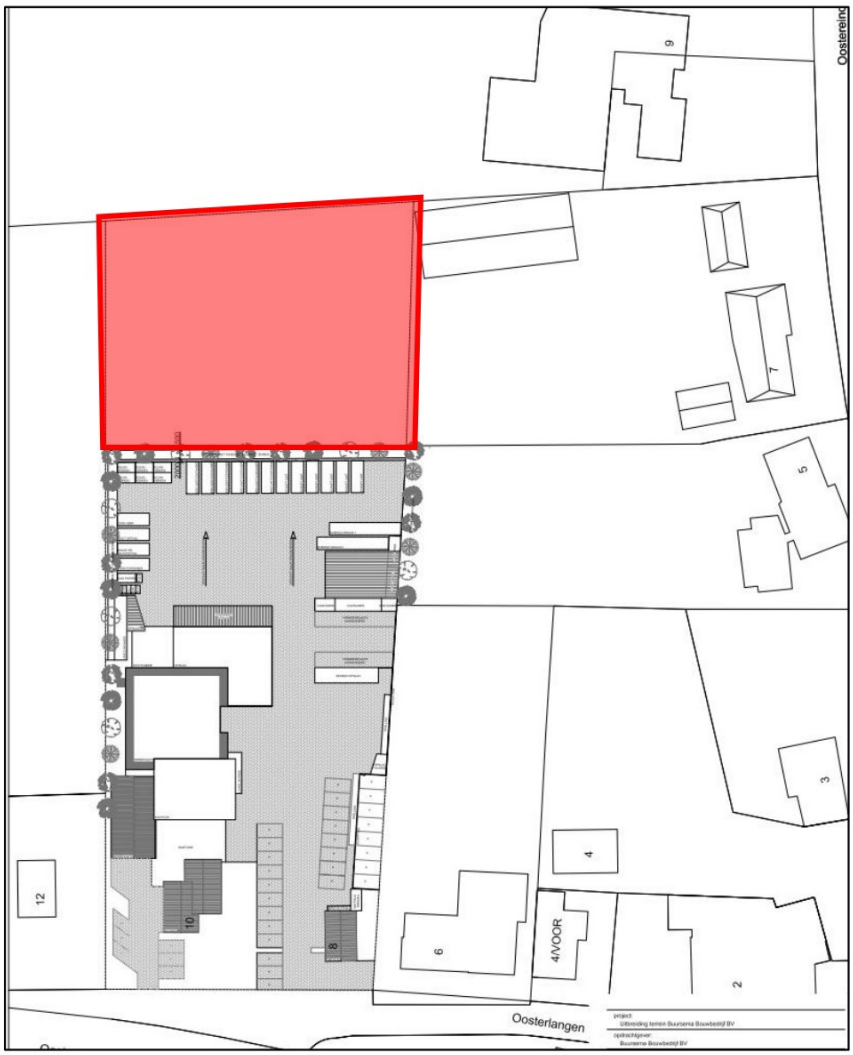
3. Beschrijving van het initiatief

3.1 Toelichting op het plan

Aan de Oosterlangen bevindt zich een aannemersbedrijf. Ten behoeve van de bedrijfsvoering is behoefte aan de mogelijkheid om materialen op te slaan. Het bestaande perceel biedt hiervoor geen ruimte, maar het perceel van aangrenzend, in westelijke richting, achter het bedrijf ligt biedt die mogelijkheid wel. Van die mogelijkheid wordt met dit plan gebruik gemaakt. Uitgangspunt daarbij is dat de activiteiten geen afbreuk mogen doen aan de functies in de omgeving en aan de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de locatie. In dit hoofdstuk wordt dit aan de hand van een inrichtingstekening en een landschappelijk inrichtingsplan aangetoond.

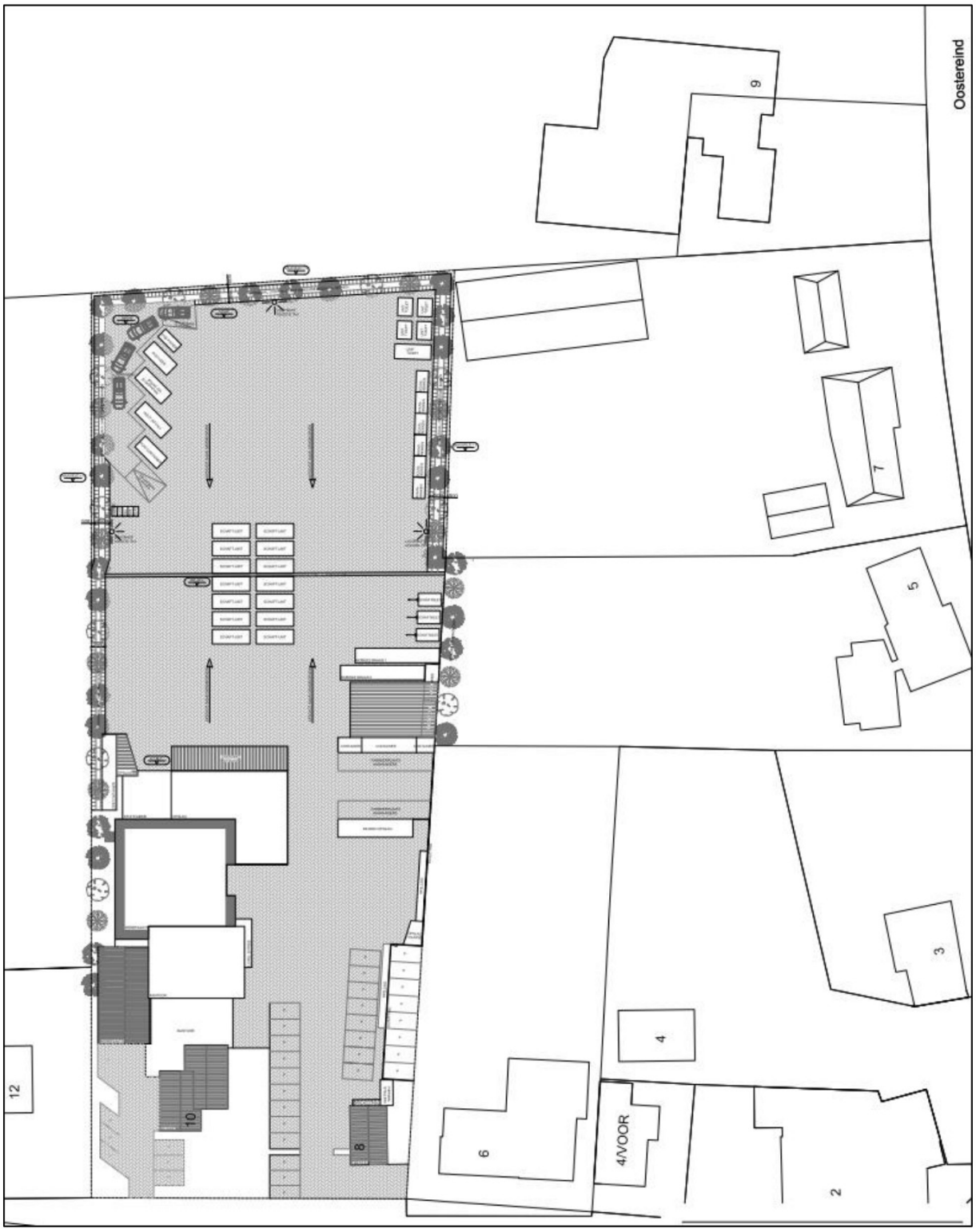
3.2 Ruimtelijke inpassing

Op de volgende afbeelding is de bestaande situatie van het plangebied weergegeven. Hierop is zichtbaar dat zich op het terrein bedrijfsbebouwing, parkeerplaatsen en ruimte voor opslag bevinden. Het achterste deel van het perceel, waar de opslag plaatsvindt, is omzoomd met groen. Het plangebied, waar de uitbreiding is voorzien, is onbebouwd. In het verleden was dat niet het geval, zoals in paragraaf 2.2 weergegeven. Deze plattegrond van de bestaande situatie is als bijlage 1 van deze ruimtelijke onderbouwing op groter formaat weergegeven.

Bestaande situatie aannemersbedrijf.

In de nieuwe situatie wordt het onbebouwde deel bij de kavel gevoegd. Hier zal opslag van materiaal plaatsvinden. Op de volgende plattegrond is de voorziene situatie schetsmatig weergegeven. Dit plan heeft als basis gediend voor de landschappelijke inpassing van het plangebied zoals deze in de volgende paragraaf wordt beschreven.

Nieuwe inrichting plangebied.

Vanuit Oosterlangen gezien vindt de uitbreiding van de bedrijfskavel naar achteren toe plaats. Als gevolg van dit planvoornemen wordt geen afbreuk gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld.

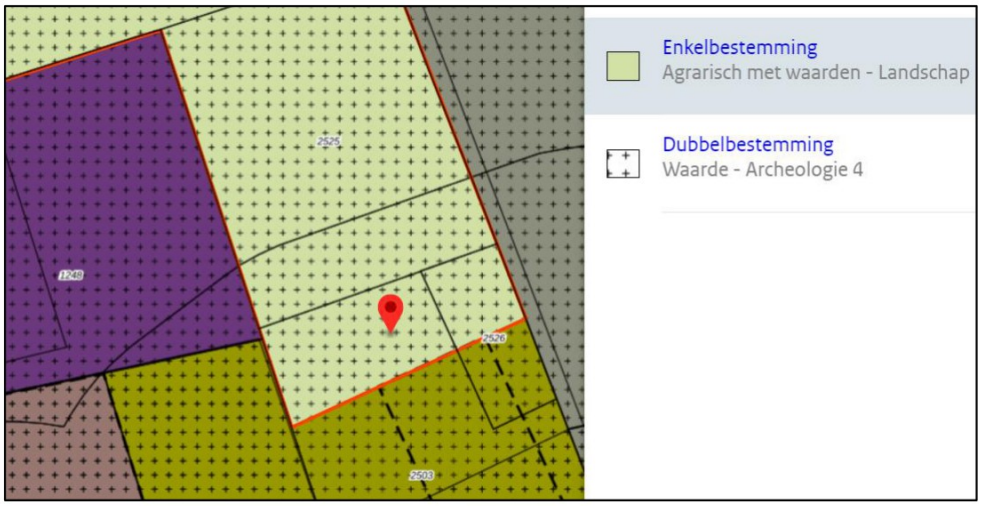
3.3 Landschap en cultuurhistorie

Zoals in hoofdstuk twee al is aangegeven kent de locatie de bestemming ‘Agrarisch met waarden – Landschap’ en de dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologische verwachtingswaarde’ en ‘Waarde – Archeologie 4’. Deze bestemmingen gelden voor een groter gebied dan alleen het plangebied. Op de volgende afbeelding is dat weergegeven.

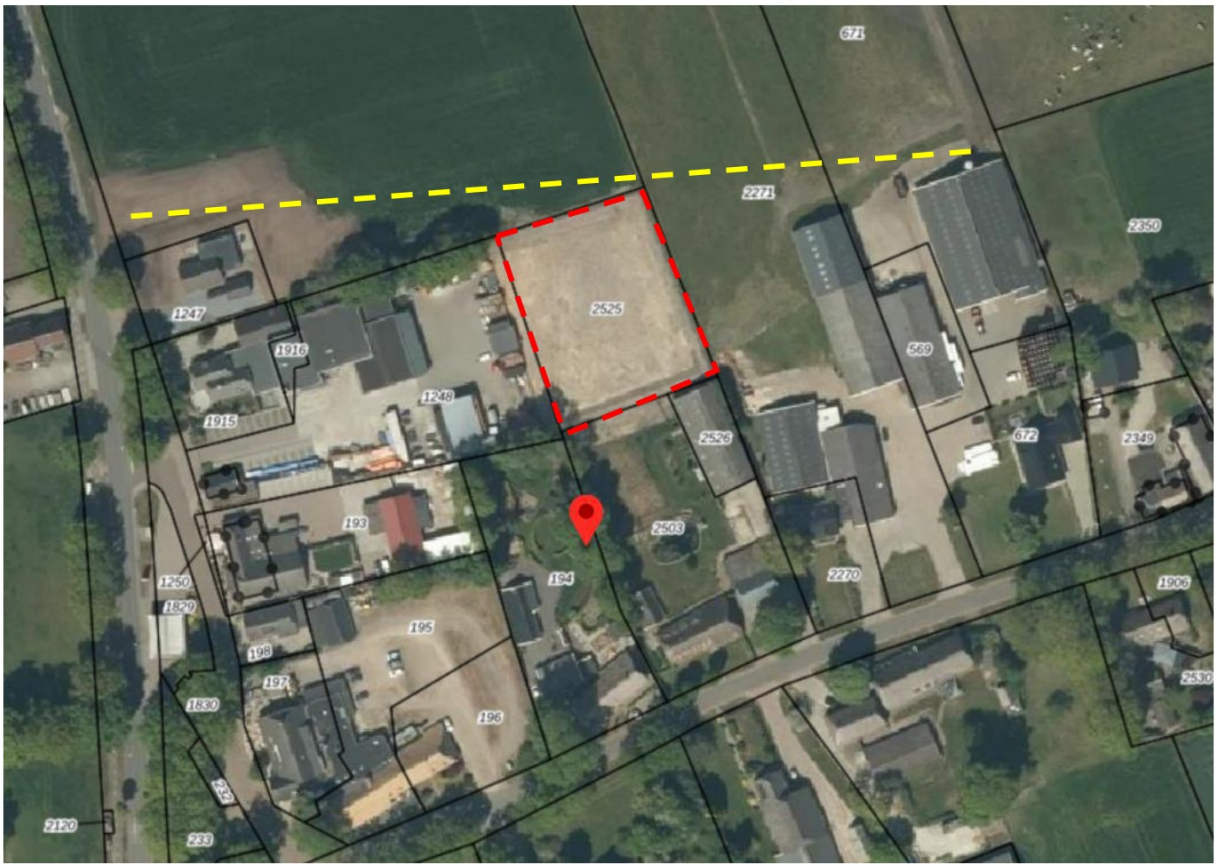
De bestemming ‘Agrarisch met waarde – Landschap’ die geldt voor een groter gebied

Het deel waar de bestemming van toepassing is, betreft ter plaatse van het plangebied een smal perceel. Een zodanig smal perceel dat van echte landschappelijke en cultuurhistorische waarden op dit moment geen sprake is. Dit is zeer waarschijnlijk het gevolg van het agrarisch gebruik in het verleden, zoals in paragraaf 2.2 is aangegeven. In de kern van Erm zijn naar mening van de gemeente, behoudens de aanwezige groenstructuren, überhaupt geen specifieke waardevolle ruimtelijke onderdelen aanwezig die het dorpsbeeld bepalen en daarom een zwaar beschermingsregime moeten krijgen. Daarbij wordt opgemerkt dat de smalle strook ten zuiden van het plangebied ook de bestemming ‘Agrarisch met waarden – Landschap’ kent, maar bij de tuin van de woning is getrokken. Hier bevindt zich bebouwing. Van landschappelijke waarden is geen sprake. Zie onderstaande afbeelding.

Zuidelijk van het plangebied gelegen tuin met de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap'.

Daarnaast bevindt het plangebied zich zodanig ingeklemd tussen een bedrijfsbestemming en een agrarisch perceel, dat het perceel onderdeel wordt van de afhechting van de kern naar het landschap. Op de volgende afbeelding is dat op basis van een 'harde lijn' tussen het landschap en overige functies weergegeven.

Plangebied als onderdeel van de afhechting tussen de kern en het landschap.

Dit betekent dat de landschappelijke en cultuurhistorische waarden beperkt van belang zijn, maar dat met name de afhechting van de noordzijde van het plangebied wél van belang is in het kader van cultuurhistorie en landschap. Hier is sprake van een dorpsrand en er zijn landschappelijke

waarderingen op het plangebied van toepassing. Doel van deze waardering is om bestaande kwaliteit die bijdraagt aan het landschappelijk karakter te behouden en te versterken.

Om die rede is een inrichtingsplan opgesteld. Dit inrichtingsplan is als bijlage 3 van deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen. Bij het opstellen van het inrichtingsplan zijn de volgende principes/uitgangspunten gehanteerd:

1. Behoud van abiotiek van de esgronden, rekening houdend met bodem, waterhuishouding en hemelwaterinfiltratie;
2. Tegengaan van verrommeling dorpsrand en ongewenst gebruik afschermen (ten zuiden van het perceel);
3. Behoud relatie tussen dorpsbebouwing en esgrond;
4. Vermindering van biodiversiteit opheffen door toevoeging van natuur- en landschapselementen.

Dat heeft geresulteerd in het volgende inrichtingsplan.

Afb. 9 Inrichtingsplan, voorkeursvariant met afschermende singel aan de noordzijde en open verbinding aan de oostzijde.

Inrichtingsplan uitbreiding bedrijfsperceel Oosterlangen 10.

Met dit inrichtingsplan vindt een afronding van de dorpsrand richting de es plaats. Daarbij wordt opgemerkt dat de historische es geen bijzondere hoogteverschillen in een grote landschappelijke

eenheid kent. Het is een egaal grondvlak zonder grondwallen, greppels, zonder bijzondere hoogten. Er zijn geen opvallende perceelsgrenzen.

Landschappelijk worden kenmerken van de begrenzing van de es wel vertaald in het plangebied. De bestaande bomensingel wordt doorgetrokken met streekeigen soorten. Vanaf het landschap wordt het zicht op schuren ten zuiden van het plangebied ontnomen, wordt groen toegevoegd en vindt een verbetering van de biodiversiteit plaats. Binnen de groene 'kamer' die zodoende ontstaat kunnen de bedrijfsmatige activiteiten plaatsvinden. Voor een nadere toelichting op het plan wordt verwezen naar bijlage 3.

3.4 Conclusie

Het uitbreiden van het bestaande aannemersbedrijf doet geen afbreuk aan landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Door het plangebied 'groen in te pakken' wordt zowel bestaande bebouwing van het zuidelijk gelegen perceel als toekomstige opslag binnen het plangebied aan het oog onttrokken. Het plan draagt zodoende bij aan het versterken van de kwaliteiten van het plangebied. In het volgende hoofdstuk wordt het plan op hoofdlijnen getoetst aan relevant beleid.

4. Beleidskader

4.1 Algemeen

In het kader van een goede ruimtelijke ordening worden ruimtelijke ingrepen of initiatieven in meer of mindere mate getoetst aan rijks-, provinciaal en/of gemeentelijk beleid. In dit hoofdstuk vindt deze toetsing voor zover relevant plaats. Gezien de beperkte omvang van het plan is er een beperkte toetsing aan beleid plaatsgevonden. Rijksbeleid is daarom buiten beschouwing gelaten omdat op dit plan geen Rijksbelangen van toepassing zijn.

4.2 Rijksbeleid

4.2.1 Novi

Inleiding

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (hierna: NOVI) vastgesteld. De NOVI is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt om keuzes te maken; te kiezen voor slimme combinaties van functies; uit te gaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden. En er nu mee aan de slag te gaan en beslissingen niet uit te stellen of door te schuiven. Het versterken van de omgevingskwaliteit staat in de NOVI centraal. Dat wil zeggen dat alle plannen met oog voor de natuur, gezondheid, milieu en duurzaamheid gemaakt moeten worden. Bij de NOVI hoort een Uitvoeringsagenda. Hierin staat hoe uitvoering wordt gegeven aan de NOVI.

Opgaven

Er is in Nederland sprake van een aantal dringende maatschappelijke opgaven. Deze opgaven kunnen niet apart van elkaar worden opgelost. Ze moeten in samenhang bekeken worden. Ze grijpen in elkaar en vragen meer ruimte dan beschikbaar is in Nederland. Niet alles kan, niet alles kan overal. Op het niveau van nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven aan de omgeving in Nederland, verwoord in vier opgaven:

- Ruimte maken voor klimaatverandering en energietransitie
- De economie van Nederland verduurzamen en het groeipotentieel behouden
- Steden en regio's sterker en leefbaarder maken
- Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen

Relatie met initiatief

In voorliggend plan is sprake van een kleinschalige ruimtelijke ontwikkeling. Er spelen geen rijks belangen.

4.2.2 Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Barro)

De juridische borging van de nationale belangen uit de SVIR vindt plaats in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 22 augustus 2011 vastgesteld (en aangevuld op 28 augustus 2012) en heeft als doel om vanuit een concreet nationaal belang een goede ruimtelijke ordening te bevorderen. De algemene regels bewerkstelligen dat nationale ruimtelijke belangen doorwerken tot op lokaal niveau.

Relatie met initiatief

Onderliggend initiatief maakt geen onderdeel uit van de nationale ruimtelijke hoofdstructuur, waardoor de Barro niet van toepassing is.

4.2.3 Ladder duurzame verstedelijking

Artikel 3.1.6, lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), zoals die geldt vanaf 1 juli 2017, bevat de verplichting om in de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving te geven van de behoefte aan die ontwikkeling. Daarnaast, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient een motivering te worden gegeven waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

In artikel 1.1.1 van het Bro is omschreven wat verstaan moet worden onder een stedelijke ontwikkeling. Namelijk een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen. Volgens de Handreiking Ladder voor duurzame verstedelijking van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) vallen onder het begrip 'andere stedelijke voorzieningen' onder meer accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoorsport en leisure. Bovendien zijn er inmiddels meerdere uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State, waarin het begrip stedelijke ontwikkeling verder is verduidelijkt.

Relatie met initiatief

In voorliggend plan is sprake van de beperkte uitbreiding van een bestaand bedrijf. Het plan voorziet niet in bebouwingsmogelijkheden. Er is geen sprake van een stedelijke ontwikkeling. Hierbij kan worden verwezen naar de uitspraak van de Raad (ABRvS 20 april 2016; ECLI:NL:RVS:2016:1075) waarin is opgenomen dat een plan dat ten opzichte van het voorheen geldende bestemmingsplan geen uitbreiding van de maximaal toegelaten oppervlakte aan bedrijfsbebouwing mogelijk maakt, maar alleen een planologische functiewijziging, in beginsel niet voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro, tenzij die planologische functiewijziging een zodanige aard en omvang heeft dat desalniettemin sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Daar is in voorliggend geval gezien de omvang van het plan geen sprake van.

4.2.4 Conclusie Rijksbeleid

Voorliggend plan is gezien de aard en omvang niet in strijd met rijksbeleid.

4.3 Provinciaal beleid

4.3.1 Omgevingsvisie en verordening

De Omgevingsvisie is hét strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein.

De Omgevingsvisie beschrijft de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe in de periode tot 2030, met in sommige gevallen een doorkijk naar de periode daarna. Als in de tekst wordt gesproken over ‘lange termijn’, betreft het de periode na 2030.

De Omgevingsvisie heeft voor de provincie vooral een interne binding. Dit betekent dat de provincie bij de uitoefening van haar taken aan de Omgevingsvisie gebonden is.

Missie

De missie van de provincie is het waarderen van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe, passend bij de kernkwaliteiten. Deze missie is ingegeven door wat inwoners, medeoverheden en maatschappelijke partners belangrijk vinden voor de toekomst van Drenthe. De kernkwaliteiten zijn samen met partners en de inwoners van Drenthe benoemd, te weten landschap, cultuurhistorie, aardkundige waarden, archeologie, rust en natuur.

Kernkwaliteiten

De kernkwaliteiten zijn de kwaliteiten die bijdragen aan de identiteit en aantrekkelijkheid van Drenthe. Samen met vertegenwoordigers van overheden, belangengroepen, marktpartijen en inwoners heeft de provincie de volgende kernkwaliteiten van Drenthe benoemd :

- rust, ruimte, natuur en landschap;
- oorspronkelijkheid (authenticiteit, Drents eigen);
- noaberschap;
- kleinschaligheid (Drentse schaal);
- menselijke maat;
- veiligheid.

Het provinciaal belang ligt in het behouden en, waar mogelijk, ontwikkelen van de kernkwaliteiten. Als bij een ruimtelijk plan kernkwaliteiten betrokken zijn:

a. wordt in het ruimtelijk plan uiteengezet hoe het desbetreffende plan zich verhoudt tot het behoud en de ontwikkeling van de bij het plan betrokken kernkwaliteiten conform het provinciaal beleid, en de strategische opgaven en de sturingsniveaus zoals die zijn verwoord in de omgevingsvisie;
b. maakt het desbetreffende ruimtelijk plan geen nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten mogelijk die deze kernkwaliteiten significant aantasten.

A. Verhouding tot kernkwaliteiten.

Kernkwaliteit landschap

Op het plangebied zijn de kernkwaliteiten van het essenlandschap van toepassing. Zie onderstaande afbeelding, waarop het plangebied is aangeduid.

Van provinciaal belang zijn:

- de essen: deze voor het esdorpenlandschap kenmerkende open ruimtes zijn veelal omgeven met esrandbeplanting;
- de beekdalen: onbebouwd gebied met kleinschalige beplantingstructuren en beekdal(rand) beplanting.

Vertaling naar het plan

Ten aanzien van voorliggend plan is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Op deze wijze is er op een gedegen wijze sprake van een inpassing van het plan in het bestaande essenlandschap en blijkt dat de invloed van het plan op het essenlandschap beperkt is. In het inrichtingsplan, zoals opgenomen als bijlage 3 van deze ruimtelijke onderbouwing, is zichtbaar dat sprake is van het toevoegen van esrandbeplanting en blijven zichtlijnen naar het achterliggende landschap gehandhaafd. Hiermee wordt voldaan aan het provinciaal belang.

Het provinciaal beleid is verder gericht op:

- behoud van de open ruimte en het versterken van esrandbeplanting;
- behoud van het onbebouwde karakter en het versterken van karakteristieke beekdal(rand) beplanting.

Vertaling naar het plan

Met voorliggend plan wordt onbebouwd gebied benut voor bedrijfsmatige activiteiten. Niet door middel van bebouwing, maar voor opslag. Het gaat om een beperkte uitbreiding van een aangrenzend aannemersbedrijf. Gezien de omvang van het plangebied is geen sprake van een open landschap, maar meer van een door bedrijven omsloten perceel die op basis van voorliggend (inrichtings)plan landschappelijker wordt ingepast. Het plan draagt bij aan het versterken van de esrandbeplanting. Daar is in de bestaande situatie geen sprake van.

Kernkwaliteit cultuurhistorie

Op het plangebied is de kernkwaliteit 'Esdorpenlandschap rond Mars- en Westerstroom van toepassing. Op de volgende afbeelding is dat weergegeven.

Karakteristieken/Omgevingsbeeld

- Essen, beekdal en dorpskernen liggen dicht bijeen gegroepeerd binnen de ruimte van beekdal;
- Visuele relatie dorp, es en beekdal door open doorzichten;
- Beekdalen met percelering en houtwallen;
- Binnen de dorpen afwisseling open en gesloten ruimtes, verspreide bebouwing;
- Variatie in traditionele boerderijen die de historische ontwikkeling toont.

Ambitie

Bepalend voor dit deelgebied is het zichtbaar houden en verder versterken van de karakteristieke compacte structuren van dit esdorpenlandschap, zoals die tot uitdrukking komt in een centrale positie van de dorpen ingeklemd tussen het beekdal en de essen. Daarom stuurt de provincie specifiek op:

- Het in stand houden van de karakteristiek van het esdorpenlandschap. Deze karakteristiek uit zich in een zichtbare ruimtelijke samenhang tussen esdorp, es, beekdal en veld, met bijbehorend microreliëf en beplantingselementen als houtwallen en esrandbosjes;
- Het vasthouden en doorzetten van de ruimtelijke, meer langgerekte opzet van de esdorpen door zorgvuldig om te gaan met de vrije ordening van bebouwing en boerderijen, de afwisseling tussen bebouwde plekken en open ruimtes (in het bijzonder de brinken) en doorzichten naar het omliggende buitengebied;

Vertaling naar het plan
In voorliggend plan is rekening gehouden met het omgevingsbeleid en de ambities zoals die in de omgevingsvisie zijn weergegeven in het inrichtingsplan (bijlage 3). Er is sprake van afhechting van het dorp naar de es op basis van esrandbosjes. Ook zijn doorzichten opgenomen in het beplantingsplan om de binding met het achterliggende landschap te behouden.

B. Geen significante aantasting

Ten gevolge van voorliggend plan vindt geen significante aantasting van de kernkwaliteiten plaats. Wat 'significant' (een term uit artikel 2.6) is, wordt bepaald door de contouren die de Omgevingsvisie voor de omgang met kernkwaliteiten stelt. Een ontwikkeling leidt dus niet tot significante aantasting, wanneer rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten conform de Omgevingsvisie en uitwerkingen als het Cultuurhistorisch Kompas. Wordt buiten het provinciaal beleid getreden, dan is in principe wél sprake van een significante aantasting. Te denken valt aan een ingreep die de samenhang van een robuust natuursysteem aantast of een onomkeerbare ingreep in een gebied met grote cultuurhistorische en/of archeologische waarde. Daar is hier sprake van, zie voorgaande onderbouwing.

Conclusie provinciaal beleid
Het plan is niet in strijd met provinciaal beleid. Met dit plan wordt aangesloten bij de kernkwaliteiten van het gebied. Er vindt geen significante aantasting van deze kernkwaliteiten plaats, de kwaliteiten worden versterkt.

4.4 Gemeentelijk beleid

4.4.1 Ontwerp Omgevingsvisie Coevorden

De ontwerp Omgevingsvisie (die ter inzage heeft gelegen van 8 mei 2023 tot 20 juni 2023) is een visie op de leefomgeving in de gemeente. De Omgevingsvisie geeft het toekomstbeeld van en voor de gemeente en geeft aan waar de gemeente kansen ziet en met welke opgaven de gemeente aan de slag wil. In de omgevingsvisie is aandacht voor tal van onderwerpen. Voor dit plan zijn met name ‘economische ontwikkeling’ en ‘landschap en natuur’ van belang.

In de omgevingsvisie is op de volgende wijze aandacht voor economische ontwikkeling:

In de regio heeft Coevorden een unieke positie als strategisch gelegen knooppunt, op de rand van Drenthe en Overijssel, tussen de steden Emmen, Hardenberg en Hoogeveen én als schakel tussen Noord-Nederland en de Duitse oosterburen. De goede verbindingen in verschillende richtingen maken Coevorden een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven. In de stad Coevorden gebeurt veel. Het leven is er goed en dynamisch. Coevorden profileert zich als economische pijler met letterlijk en figuurlijk uitstekende verbindingen in de regio. Tegelijk geeft de geschiedenis als vestingstad een eigen identiteit. Dit laatste is slechts één van redenen voor potentie op het gebied van recreatie en toerisme. Ook in de grote kernen buiten Coevorden bevindt zich de nodige bedrijvigheid, met ondernemers van lokale naam en faam, maar ook internationale spelers. Zij zorgen voor regionale werkgelegenheid en nemen maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarom verdienen zij kansen.

Voorliggend plan is van een plaatselijke ondernemer die zorgt voor werkgelegenheid. Deze ondernemer neemt maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het uitbreiden van het bedrijf sluit daarom aan op de ambities uit de omgevingsvisie.

Ten aanzien van 'landschap en natuur' is het volgende opgenomen in de omgevingsvisie:

We vinden behoud en herstel van landschappelijke kernkwaliteiten en -structuren belangrijk. Daarom beschermen we waardevolle landschappen en natuur. We voorkomen zoveel mogelijk 'landschapserosie' door grootschalige loodsen, leegstand en schaalvergroting in de landbouw. Daarbij gaat de aandacht met name uit naar gebieden met hoge landschappelijke waarde. Hiermee beschermen we ruimtelijke kwaliteit en identiteit.

Voorliggend plan voorziet in de uitbreiding van een bedrijf waar landschappelijke en cultuurhistorische waarden gelden. Hieraan is eerder aandacht besteed. Daarbij is aangetoond dat het plan geen afbreuk doet aan kernkwaliteiten, maar ze juist versterkt.

Conclusie gemeentelijk beleid
Het plan is in lijn met de gemeentelijke omgevingsvisie. Met de uitbreiding wordt een plaatselijke ondernemer gefaciliteerd, zonder dat dit afbreuk doet aan de kernwaarden van de locatie.

4.4.2 Structuurvisie Coevorden (2013 -2023)

De Structuurvisie Coevorden geeft een strategische ruimtelijke visie op de ontwikkelingen van het grondgebied van de gemeente Coevorden voor de komende 10 jaar. De gemeente geeft hierin aan waar ruimtelijke ontwikkelingen worden voorgestaan en hoe deze worden gerealiseerd. Hiermee wil de gemeente helderheid verschaffen. Deze helderheid is gewenst voor de inwoners, ondernemers en andere partners in de gemeente. De gemeente beoogt met het maken van de structuurvisie meerdere doelen te bereiken:

- Integrale visievorming voor de lange termijn;
- Bijeenbrengen en afwegen van belangen (inhoudelijk en procesmatig);
- Toetsings- en inspiratiekader voor ruimtelijke beslissingen;
- Basis voor uitwerking in juridisch-planologische kaders (zoals bestemmingsplannen).

In de Structuurvisie is aandacht voor verschillende onderwerpen. Voor het voorliggend plan is gezien de uitbreiding van de bedrijfslocatie het onderwerp 'werken' van belang. Daarbij gaat het in de structuurvisie met name over recreatie, toerisme en de grotere bedrijventerreinen. Voorliggend plan

heeft betrekking op een klein, solitair bedrijf. Beleidsmatig zijn voor dit soort bedrijven geen doelstellingen geformuleerd in de structuurvisie. Wel is in de structuurvisie omschreven dat het behoud van arbeidsplaatsen een doel is. Door het bedrijf te faciliteren wordt hierin voorzien.

4.5 Conclusie

Voorliggend plan is in dit hoofdstuk op getoetst aan geldende beleidskaders. Hieruit kan worden geconcludeerd dat het plan daarop aansluit.

5. Toets aan ruimtelijke en milieukundige aspecten

5.1 Algemeen

Artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening bepaalt dat moet worden ingegaan op de uitvoerbaarheid van het plan. In dat kader dient te kunnen worden aangetoond dat de wijziging van het bestemmingsplan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij wordt onder meer het toekomstige gebruik afgezet tegen ruimtelijke en milieukundige omstandigheden ter plaatse en in de omgeving. In dit hoofdstuk vindt deze toets plaats voor aspecten die voor onderliggend initiatief relevant zijn. De gemeentelijke beoordeling is daarbij meegewogen.

5.2 Archeologie en cultuurhistorie

5.2.1 Archeologie

Kader

In de Erfgoedwet stellen Rijk en provincie dat in het ruimtelijk beleid zorgvuldig met het archeologische erfgoed moet worden omgegaan. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar reële verwachtingen bestaan dat ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn, dient voorafgaand aan bodemingrepen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken.

Daarnaast dient aangetoond te worden dat het voorziene plan geen afbreuk doet aan bestaande cultuurhistorische waarden.

Analyse

Op de gronden ter plaatse van het plangebied geldt de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologische verwachtingswaarde’ en de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 4’. De voor ' Waarde - Archeologie 4 ' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende (dubbel)bestemming (en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden, zoals deze blijken uit de aanwezigheid van historische kernen, waarbij geldt dat deze dubbelbestemming ten opzichte van andere daar voorkomende (dubbel)bestemmingen van primaire betekenis is.

Op de voor ' Waarde - Archeologie 4 ' aangewezen gronden mogen uitsluitend worden gebouwd:

- bouwwerken met een oppervlakte van minder dan 100 m^2;
- bouwwerken met een diepte van minder dan 0,30 m;

Met een omgevingsvergunning kan van bovenstaande worden afgeweken en worden toegestaan dat bouwwerken ten dienste van en conform een andere daar voorkomende bestemming worden gebouwd met een oppervlakte van meer dan 100 m^2 en een diepte van meer dan 0,30 m, mits de aanvrager een onderzoeksrapport heeft overgelegd van een daartoe bevoegd archeologisch bureau, waarin de archeologische waarden van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

De voor ' Waarde - Archeologische verwachtingswaarde' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de (verwachte) archeologische waarden, waarbij geldt dat deze bestemming ten opzichte van andere daar voorkomende bestemmingen van primaire betekenis is.

Vertaling naar het plan

In voorliggend plan is sprake van het egaliseren van het terrein en het aanleggen van oppervlakteverharding om het terrein vervolgens te gebruiken voor opslag. Daarom is een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als bijlage 4 van deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen. De resultaten van het onderzoek zijn als volgt.

Resultaten archeologisch onderzoek

Op basis van bronnenonderzoek kunnen binnen het plangebied resten voorkomen uit de periode steentijd t/m middeleeuwen. Indien er nog een (restant van een) esdek aanwezig is zal dit een conserverende en beschermende werking hebben gehad op eventueel onderliggende archeologische resten.

Uit de resultaten van het booronderzoek is gebleken dat binnen het plangebied oorspronkelijk vermoedelijk een esdek aanwezig is geweest. Deze is recent grotendeels afgegraven waardoor het gele dekzand (het archeologische sporenniveau) tegenwoordig vrijwel aan het oppervlak ligt. Zowel in het vlak als in het profiel is een archeologisch spoor waargenomen dat op basis van het hierin aangetroffen aardewerk mogelijk dateert vanaf de bronstijd. De exacte aard van het spoor is niet duidelijk. Tevens zijn vuursteenfragmenten aangetroffen die duiden op mogelijke bewoning in de steentijd binnen het plangebied. Omdat de zichtbaarheid van het vlak ten tijde van het veldwerk slecht was kon de rest van het vlak niet worden geïnspecteerd op archeologische resten. De kans dat zich binnen het plangebied nog meer archeologische resten bevinden wordt echter groot geacht.

Binnen het plangebied zijn diepe verstoringen aanwezig. Ter plaatse zullen de archeologische resten vermoedelijk geheel verdwenen zijn. Omdat de boringen waarin de diepe verstoringen zijn aangetroffen zich niet in een aaneengesloten zone bevinden, is het echter niet vast te stellen waar de exacte begrenzingen van de diepe verstoringen zich bevinden en kan geen zone worden aangegeven waarvoor de archeologische verwachting kan worden bijgesteld naar laag.

Op basis van de resultaten van het booronderzoek is gebleken dat binnen het plangebied archeologische resten aanwezig zijn. Het verdient de voorkeur om de resten in situ te behouden en ter plaatse geen bodem verstorende werkzaamheden meer uit te voeren. Omdat de resten nu aan het oppervlak liggen zijn ze erg kwetsbaar, waardoor de resten zelfs al zouden worden verstoord als er over het vlak wordt gereden met een kraan, een dumper of ander voertuig. Geadviseerd wordt dan ook om het afgegraven vlak vanaf de kant aan te vullen met zand, zodat het vlak met de daarin aanwezige archeologische resten op geen enkele wijze verder wordt verstoord. Indien dit niet mogelijk is en verstoring van het vlak voor de geplande herinrichting onontkoombaar is (opschonen van het huidige vlak valt hier ook onder), dan wordt gravend archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht (archeologische opgraving). Het doel hiervan is de aanwezige archeologische resten te documenteren en ex situ veilig te stellen. Voorafgaand aan de archeologische opgraving dient een door de bevoegde overheid (gemeente Coevorden) goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld.

Conclusie

Ten behoeve van het plan worden geen bodem verstorende activiteiten meer uitgevoerd, anders dan het aanbrengen van beplanting. Overige werkzaamheden zullen plaatsvinden door op de bestaande lagen, die waar nodig worden aangevuld met zand (zoals geadviseerd), oppervlakteverharding aan te

leggen. Zo worden onderliggende lagen beschermd. Hiermee wordt invulling gegeven aan de voorwaarden die volgen uit het archeologische onderzoek. Indien wel graafwerkzaamheden plaats moeten vinden in de toekomst, wordt rekening gehouden met de adviezen uit het onderzoek.

5.2.2 Cultuurhistorie

In de toelichting van ruimtelijke plannen moet naast een toets aan archeologie ook een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en/of monumenten rekening is gehouden.

Analyse

Het plangebied kent de bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschap'. De voor 'Agrarisch met waarden - Landschap' aangewezen gronden zijn onder andere bestemd voor:

a) de bedrijfsmatige bewerking en/of beweiding van cultuurgrond;
b) de opbouw, het behoud en herstel van de aan de gronden eigen landschappelijke en natuurlijke waarden

In hoofdstuk 2 en 3 is reeds aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met deze waarden bij de uitwerking van het plan. Daaruit blijkt dat het plan een meerwaarde levert en aansluit op de geldende kernkwaliteiten.

Conclusie

Het plan is op basis van de aspecten ‘archeologie en cultuurhistorie’ uitvoerbaar, mits wordt voldaan aan de voorwaarden die volgen uit het archeologische onderzoek.

5.3 Flora en fauna

Kader

In ruimtelijke plannen moet worden aangetoond hoe de ontwikkelingen die hierin mogelijk worden gemaakt zich verhouden met de wet- en regelgeving op het gebied van gebieds- en soortenbescherming.

Sinds 1 januari 2017 is de bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden geregeld in de Wet natuurbescherming. Op het gebied van gebiedsbescherming regelt de wet de bescherming van zes verschillende soorten natuurgebieden: het natuurnetwerk Nederland, bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, nationale parken, bijzondere nationale natuurgebieden en Natura 2000-gebieden. Bij activiteiten of ontwikkelingen die kunnen leiden tot negatieve effecten op instandhoudingsdoelen voor een van deze gebieden moet een vergunning worden aangevraagd.

Analyse

Ten aanzien van het effect op ecologie wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming. In deze paragraaf wordt dit onderscheid beoordeeld.

Gebiedsbescherming

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunning plichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent.

Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen voor soorten en vegetatietypen opgesteld.

Natura 2000 en Nationaal Natuurnetwerk (NNN)

Het plangebied dat zich bevindt aan de [redacted] in [redacted] ligt niet in het NNN-gebied of nabij Natura 2000 gebieden. Het natuurgebied dat het dichts bij het plangebied ligt is het Mantingerzand. Dat gebied ligt op ruim 10 kilometer ten westen van het plangebied. Ten oosten van het plangebied ligt op ongeveer 15 kilometer het natuurgebied Bargerveen. Op de volgende afbeelding zijn de beide natuurgebieden weergegeven in relatie tot het plangebied. Gezien deze afstanden in relatie tot de voorziene plannen (geen uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten, geen extra personeel en geen extra vervoersbewegingen) is redelijkerwijs aan te nemen dat het plan geen negatieve invloed heeft op deze natuurgebieden.

Ligging van het plangebied t.o.v. natuurgebieden.

Projecten kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie op natuurgebieden. Daarom dient in het kader van nieuwe ontwikkelingen beoordeeld te worden of sprake zal zijn van een toename van stikstofdepositie. In het kader van voorliggend plan geldt dat het plangebied wordt vergroot, maar dat de werkzaamheden ter plaatse van het aan de Oosterlangen 10 gevestigde bedrijf niet toenemen. De extra ruimte wordt gebruikt voor opslag, maar de feitelijke werkzaamheden van het huidige bedrijf worden over een groter oppervlakte uitgevoerd. Dit is efficiënter, maar leidt niet tot extra verkeersbewegingen, extra bezoekers of extra personeel. Redelijkerwijs kan daarom worden aangenomen dat er ten gevolge van voorliggend plan geen sprake is van een toename van

stikstofdepositie op natuurgebieden. Daarnaast is de afstand tot de natuurgebieden dusdanig groot, dat redelijkerwijs aangenomen kan worden dat geen sprake is van een toename van stikstofdepositie.

Soortenbescherming
Voorliggend plan voorziet in de uitbreiding van een bestaand aannemersbedrijf om meer opslagcapaciteit mogelijk te maken. De uitbreiding vindt plaats op een onbebouwd terrein dat bestaat uit zand/gras. De inrichting van het huidige terrein kent geen natuurlijke waarden die ten gevolge van het plan verloren gaan. Het plan voorziet in de aanplant van omzoming. Dit draagt bij aan het leefgebied van soorten. Per saldo wordt zodoende een beter woon- en leefklimaat voor plant en dier gecreëerd.

Conclusie
Het plan is op basis van het aspect 'ecologie' uitvoerbaar.

5.4 Bodem

Kader
Bij de ontwikkeling van een ruimtelijk plan en/of bestemmingsplan dient rekening te worden gehouden met de bodemkwaliteit ter plaatse. De reden hiervoor is dat eventueel aanwezige bodemverontreiniging van groot belang kan zijn voor de keuze van bepaalde bestemmingen en/of voor de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. Voor een bestemming zoals wonen, gelden andere normen dan voor bijvoorbeeld de bestemming bedrijven. Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit als gevolg van aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem. Bovendien mag de bodemkwaliteit niet verslechteren door grondverzet (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden). Dit is het zogenaamde stand still-beginsel.

Analyse
Het plan voorziet in de uitbreiding van de bedrijfsoppervlakte van een aannemer ten behoeve van opslag. Het betreft geen milieugevoelige functie. Ten behoeve van het plan vinden geen bodemingrepen plaats en er wordt geen grond afgevoerd. Het plangebied is altijd ten behoeve van agrarische functies in gebruik geweest. In paragraaf 2.2 zijn luchtfoto's te zien waaruit dit blijkt. Ook een analyse van historische kaarten op topotijdreis.nl leert dat dit het geval is. Er zijn geen historische activiteiten bekend die mogelijk hebben geleid tot vervuiling van de bodem. Daarom is redelijkerwijs aan te nemen dat de grond ter plaatse van het plangebied niet vervuild is. Het uitvoeren van bodemonderzoek is daarom niet noodzakelijk.

Conclusie
Het plan is op basis van het aspect 'bodem' uitvoerbaar.

5.5 Geluid

Kader
Geluidsoverlast kan worden veroorzaakt door industrielawaai, railverkeerslawaai, wegverkeerslawaai en luchtverkeerslawaai. De Wet geluidhinder en de Luchtvaartwet kennen grenswaarden voor geluid. Bepaalde geluidgevoelige objecten mogen alleen worden toegelaten als zij geen ontoelaatbare geluidsbelasting ondervinden. Daartoe moeten op grond van artikel 3.3.1 Besluit ruimtelijke ordening zones in het bestemmingsplan worden opgenomen rond geluidbronnen. Het bestemmingsplan moet de ligging en de afmetingen van woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen en van

geluidsgevoelige terreinen gelegen binnen de zone van een weg, spoorweg of industrieterrein als bedoeld in de Wet geluidhinder aangeven. Als een bepaalde bestemming en/of een bepaalde geluidsbron niet in de Wet geluidhinder of Luchtvaartwet is geregeld, moet in het kader van de goede ruimtelijke ordening toch een akoestische afweging gemaakt worden.

Analyse
Voorliggend plan voorziet in de uitbreiding van een aannemersbedrijf in de vorm van opslag. De uitbreiding voorziet niet in het toevoegen van een geluidgevoelig object. Andersom kan de uitbreiding van de bedrijfskavel wel zorgen voor zorgen een verslechtering van het woonklimaat van omliggende woningen ten aanzien van het aspect geluid. Conform de VNG Brochure richtafstanden heeft een aannemersbedrijf een bedrijfscategorie 1, indien het bedrijfsoppervlakte groter is dan 1.000 m^2. In de bestaande situatie is sprake van een bedrijfsoppervlakte van ongeveer 5.800 m^2. In de nieuwe situatie is sprake van een aannemersbedrijf met een oppervlakte van ongeveer 8.500 m^2. In zowel de bestaande als de nieuwe situatie geldt een richtafstand ten aanzien van geluid van 50 meter ten opzichte van milieugevoelige functies. Het bedrijf bevindt zich echter in gemengd gebied. In de directe omgeving bevinden zich een kapper, horeca, woningen en het aannemersbedrijf. Indien sprake is van een gemengd gebeid, maar één trede terug worden gedaan ten aanzien van de richtafstand. Dat betekent dat de richtafstand 30 meter bedraagt.

Ter plaatse van Oosterlangen 12 bevindt zich een woonbestemming. Deze woning bevindt zich nu al binnen een afstand van 30 meter van het bedrijf. Het nieuwe gedeelte ligt verder van de woning, op ongeveer 65 meter. De uitbreiding aan de achterzijde van het perceel valt buiten de richtafstand van deze woning.

Ten zuiden van de uitbreiding bevinden zich aan het Oostereind 5 en Oostereind 7 woningen. Ter plaatse van beide woningen geldt dat sprake is van een aanduiding ‘erf’ binnen de woonbestemming. Voor het bouwen van gebouwen geldt dat de gebouwen binnen het bouwvlak, dan wel ter plaatse van de aanduiding 'erf' worden gebouwd, waarbij de woning uitsluitend binnen het bouwvlak moet worden gebouwd. Er is echter de mogelijkheid om aan de achterzijde van de woning vier meter vergunningsvrij uit te bouwen. Dat betekent dat als wordt gekeken naar de richtafstand ten opzichte van het plangebied, vier meter vanaf de rand van het bouwvlak (aan de achterzijde van de woning) gemeten moet worden. Voor beide bouwvlakken waarbinnen de woning gebouwd moet worden, geldt dan een afstand van ruim 55 meter. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de richtafstand van 30 meter, zelfs die van 50 meter.

Conclusie
Het plan is op basis van het aspect ‘akoestiek’ uitvoerbaar.

5.6 Bedrijven en milieuzonering

Kader
In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet worden beoordeeld of bedrijven in de omgeving van een beoogde ontwikkeling worden belemmerd door de ontwikkeling en of ter plaatse van gevoelige functies, zoals woningen, sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Het gaat hierbij om interne en externe werking. Voor de beoordeling is gebruik gemaakt van de Handreiking Bedrijven en milieuzonering (VNG, editie 2009). Per milieucategorie geldt een minimaal gewenste afstand, de richtafstand. Deze richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemming die

bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds als uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunning vrij bouwen mogelijk is.

De in de handreiking opgenomen afstanden zijn indicatief en kunnen per gebiedstype, waarin de ontwikkeling zal plaatsvinden, verschillen. Hierbij is het uitgangspunt dat deze afstanden gemotiveerd worden toegepast. Wanneer het plangebied en omgeving getypeerd kunnen worden als 'gemengd gebied' bedragen de hindercontouren minder. De VNG-publicatie omschrijft een gemengd gebied als: *'Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels horeca en kleine bedrijven.'*

In voorliggend plan is sprake van functiemenging. Naast het aannemers bedrijf bevinden zich in het de directe omgeving van het plangebied woningen, een kapper, horeca en een bedrijf dat aanhangers verhuurt.

Analyse
Voorliggend plan voorziet in de uitbreiding van een aannemersbedrijf in de vorm van opslag. De uitbreiding voorziet niet in het toevoegen van een geluids- en geurgevoelig object. Zoals in paragraaf 5.5 reeds is aangegeven ligt het plangebied buiten de richtafstand van omliggende milieugevoelige functies. Dat betekent concreet dat zowel de omliggende woningen als de omliggende (agrarische) bedrijven geen milieukundige hinder ondervinden van het plan en bedrijven niet in de (toekomstige) gebruiksmogelijkheden worden beperkt.

Conclusie
Het plan is op basis van het aspect 'bedrijven en milieuzonering' uitvoerbaar.

5.7 Externe veiligheid

Kader
Uitgangspunt bij het externe veiligheidsbeleid is een risicobenadering op basis van risicoberekeningen, met daarbij een wettelijke norm voor het plaatsgebonden risico (een basisbeschermingsniveau voor elk individu) en een afwegingsruimte voor het bevoegd gezag om te bepalen welke risico's voor grotere groepen mensen aanvaard worden (de verantwoordingsplicht van het groepsrisico). De doelstelling van het externe veiligheidsbeleid luidt:

'Het uitvoeren van een veiligheids- en risicobeleid om mens en milieu te beschermen tegen maatschappelijk onaanvaardbaar geachte gezondheids- en milieurisico's. De overheid garandeert een zogenaamd 'basisbeschermingsniveau' voor externe veiligheid.

Analyse
In het kader van voorliggend plan is de risicokaart geraadpleegd. Hieruit blijkt dat zich in de directe omgeving van het plangebied geen risicobronnen bevinden die enige invloed op de uitvoerbaarheid van het plan hebben.

Conclusie
Het plan is op basis van het aspect 'externe veiligheid' uitvoerbaar.

5.8 Verkeer en parkeren

Kader

In het kader van ruimtelijke plannen dient te worden aangetoond dat het plan niet leidt tot ongewenste situaties ten aanzien van parkeren. Om de parkeerbehoefte te bepalen wordt door de gemeente Coevorden aangesloten bij de uitgangspunten van de CROW.

Analyse

Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de rand van Erm en wordt onderdeel van een bestaand aannemersbedrijf. Het aannemersbedrijf beschikt in de bestaande situatie over 27 parkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen bevinden zich aan de voorzijde van het bedrijf en voorzien in voldoende parkeergelegenheid voor personeel en bezoekers.

Toekomstige situatie

In de voorziene situatie wordt het oppervlak van het bedrijf vergroot. Zoals onder andere in hoofdstuk 3 is beschreven en als bijlage 2 is vertaald in een plan, wordt de uitbreiding van het plangebied benut voor opslag van goederen. Van een uitbreiding van bedrijfsmatige activiteiten waarvoor extra personeel of bezoekers naar het bedrijf komen is geen sprake. Daarom hoeven ook geen extra parkeerplaatsen aangelegd te worden.

Om het nieuwe deel van het bedrijf te bereiken wordt gebruik gemaakt van de bestaande toegang vanaf de Oosterlangen. De bestaande verkeersstructuur is hier op ingericht.

Conclusie

Het plan is op basis van het aspect ‘parkeren’ uitvoerbaar.

5.9 Watertoets

Kader

Het doel van de watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten. De meerwaarde van de watertoets is dat zij zorgt voor een vroegtijdige systematische aandacht voor het meewegen van wateraspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. De watertoets is wettelijk verankerd met het Besluit van 3 juli 2003 tot wijziging van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985 in verband met gevolgen van ruimtelijke plannen voor de waterhuishouding (watertoets).

Analyse

In het kader van voorliggend plan is een digitale watertoets uitgevoerd. De beantwoording van de vragen in de watertoets heeft ertoe geleid dat de Normale procedure van het watertoetsproces moet worden doorlopen. Voor het verdere proces is het van belang om de RO-adviseur van het waterschap te betrekken bij het plan. Het waterschap verzoekt om het waterschap te informeren over de wijze waarop het plan verder zal worden voorbereid. Daarvoor wordt contact opgenomen met de, voor desbetreffende gemeente, aangewezen RO-adviseur.

Ten aanzien van voorliggend plan wordt ingespeeld op de infiltratie van hemelwater door het toepassen van grindinfiltratie kernen. Hierdoor kan het water rechtstreeks in de grond worden geïnfiltreerd en vindt geen wateroverlast of verdroging plaats.

Conclusie
Ten behoeve van het vervolgtraject wordt contact opgenomen met de RO-adviseur van het waterschap.

5.10 M.e.r-beoordeling

Beleidskader
Op 7 juli 2017 is het gewijzigde Besluit m.e.r. in werking getreden. De wijziging van het Besluit m.e.r. volgt uit de implementatie van artikel 1, vierde lid, onder a en b, van Richtlijn 2014/52/EU van de Europese Unie. De artikelen 7.16 tot en met 7.20a van de Wet milieubeheer (Wm) zijn in de nieuwe wetgeving voor alle in het Besluit m.e.r. genoemde activiteiten van de D-lijst van toepassing, waarbij het niet uitmaakt of het een activiteit betreft boven of onder de D-drempel.

In het gewijzigde Besluit m.e.r. is de procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling beschreven. Voor elke aanvraag, waarbij een vormvrije m.e.r.-beoordeling aan de orde is, dienen de volgende stappen genomen te worden.

1. De initiatiefnemer stelt een aanmeldnotitie op.
2. Het bevoegd gezag neemt binnen 6 weken een m.e.r.-beoordelingsbesluit.
3. De initiatiefnemer voegt het (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsbesluit bij de vergunningaanvraag (Artikel 7.28 Wet milieubeheer).

Vormvrije m.e.r-beoordeling
Het besluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning heeft betrekking op activiteiten die voorkomen op de D-lijst (D11.2: de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen) uit het Besluit m.e.r. Voor deze activiteit zijn drempelwaarden opgenomen voor de omvang van het stedelijke ontwikkelingsproject. Deze drempelwaarden betreffen stedelijke ontwikkelingsprojecten met een omvang van:

- een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- een aaneengesloten gebied dat 2.000 of meer woningen omvat of
- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

De oppervlakte van de voorgenomen activiteit blijft onder de drempelwaarden van 100 hectare en de bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m². De voorgenomen activiteit voorziet niet in het bouwen van 2.000 of meer woningen.

Conclusie
De voorgenomen activiteit blijft onder de genoemde drempelwaarden voor stedelijke ontwikkelingsprojecten die voorkomen op de D-lijst van het Besluit m.e.r. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling zijn de belangrijkste milieuaspecten in dit hoofdstuk beschreven en onderzocht. Tezamen met de overige hoofdstukken uit deze toelichting vormen deze paragrafen de zogenaamde aanmeldnotitie in het kader van het Besluit m.e.r. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat een m.e.r.-beoordeling niet vereist is maar kan worden volstaan met de vormvrije m.e.r.-beoordeling.

6. Maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid

6.1 Algemeen

Conform artikel 3.1.6 van het Bro dient bij de voorbereiding van een ruimtelijke procedure onderzoek te worden ingesteld naar de uitvoerbaarheid van het plan. Bij de uitvoering van een plan kan in zijn algemeenheid onderscheid worden gemaakt tussen de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid. Bij maatschappelijke uitvoerbaarheid gaat het er om hoe de verwezenlijking door de maatschappij (overheid en burgers samen) wordt gedragen. Bij het tweede gaat het om de kosten en andere economische aspecten die met de verwezenlijking van het plan samenhangen. Tevens is in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) geregeld dat in het kader van een ruimtelijk plan voor bepaalde bouwplannen de grondexploitatieregeling van toepassing is.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In het kader van voorliggend plan zijn direct omwonenden en omliggende bedrijven geïnformeerd. De meeste direct omwonenden hebben geen problemen met de voorziene uitbreiding. De agrariër die oostelijk van het plangebied woont heeft in basis geen problemen met de uitbreiding, mits hij niet wordt belemmerd in zijn bedrijfsvoering. Ze willen dit goed vastgelegd hebben. De initiatiefnemer is hiertoe bereid.

6.3 Economische uitvoerbaarheid

Onderliggend initiatief wordt uitgevoerd op risico van een commerciële partij. Alle kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het initiatief zijn voor rekening van deze initiatiefnemer. Hierover worden t.z.t. afspraken gemaakt met de gemeente.

7. Conclusie

In voorliggend document is een toelichting gegeven op het initiatief om het bestaande aannemersbedrijf aan de [redacted] in [redacted] uit te breiden. De uitbreiding voorziet in het toevoegen van een perceel aan het bedrijf ten behoeve van de opslag van goederen. Hiermee kan efficiënter worden gewerkt, maar er is geen sprake van een toename van bedrijfsactiviteiten, een toename van bezoekers en een toename van personeel.

Het plan wijkt af van het bestemmingsplan. De functie past niet binnen de geldende agrarische bestemming. In voorliggend document is, mede op basis van een inrichtingsplan, aangetoond dat het plan geen afbreuk doet aan een goed woon- en leefklimaat en ruimtelijk en functioneel past in de omgeving.

Bijlagen

Bijlage 1. Bestaande situatie plangebied

Bijlage 2. Nieuwe situatie plangebied

Bijlage 3. Inrichtingsplan

Bijlage 4. Archeologisch onderzoek

Bijlage 5. Watertoets

Postadres: [redacted], [redacted] | info@bureaupena.nl | www.bureaupena.nl

Oosterlangen

Oosterlangen

GROENWAL MET INHEEMSE BOSSAGE / BOMEN

2000

500

BOUW-HEKKEN

BSD-UNIT/CONTAINER

SCHAFT-UNIT

OUD IJZER

HOUT (AFVAL)

BOUW- EN SLOOPAFVAL

TUIN CONTAINER

OUD PAPIER

FOLIE

KOPER

ALU

RVS

GLAS

AFSCHOT NAAR GRINDKORVEN

MOBIELE KRAAN 1

MOBIELE KRAAN 2

CONTAINER

PARKEERPLAATS AANHANGERS

OVERDEKT OPSLAG

OPSLAG

ZEECONTAINER

SPUITCABINE

KEUKEN OPSLAG

SCHUTTING

STELLING

OPSLAG VULZAND

WERKPLAATS

LUIFEL ENTREE

KANTOOR

FIETSEN-STALLING

OPSLAG STAAL

WONING

SMEDERIJ

12

10

8

9

7

5

4

3

6

4/VOOR

4a

2

SITUATIE

SCHAAL: 1:400
GEMEENTE: COEVORDEN
ADRES: OOSTERLANGEN 10
POSTCODE: 7843 PJ
PLAATSNAAM: ERM

project:
Uitbreiding terrein Buursema Bouwbedrijf BV

opdrachtgever:
Buursema Bouwbedrijf BV

onderdeel:
Vergunningsaanvraag

getekend: rw
datum: 23-03-2022
bladnummer: 01B
status: Bestaand (A2 / 1:400)
werknummer: 125128

BUURSEMA BOUWBEDRIJF B.V.
bouwt aan uw toekomst!

Oosterlangen 10 - Erm
Postbus 14 - 7840 AA Sleen
Tel. 0591 361 308
Fax: 0591 361 518
info@buursemabouw.nl
www.buursemabouw.nl

Oostereind

9

7

UITZICHT BEWONERS
OOSTEREIND 7, GEEN
GESTAPELDE OPSLAG

5

3

4

4/VOOR

6

2

4a

12

10

8

Oosterlangen

Oosterlangen

MAAIVELD = 0

500

GRONDWAL (1000+M.V.) MET INHEEMSE BOSSAGE/BOMEN

LICHTMAST
HOOGTE 7m1

MAX. 1 CONTAINER/
UNIT HOOG OPSLAG

UNIT TOILET

1000+P

100+P

HELLINGBAAN
10 GRADEN

Opslag

Hout (afval)

LOSPERRON

BSA

Plan container

PARKEERPLAATS
VOOR 2 BUSSEN

PARKEERPLAATS
voor 2 pers 380V

GRONDWAL (1000+M.V.) MET INHEEMSE BOMEN

BOUW-
HEKKEN

2500

500

AFSCHOT NAAR GRINDKORVEN

SCHAFT-UNIT

KOPP
GLAS
KUNST
ALU
PVC
GLAS

300- M.V.

GOOT MET 13 GRINDKORVEN

MAX. 2 CONTAINERS/
UNITS OP ELKAAR

SCHAFTKEET

2300

PARKEERPLAATS
AANHANGERS

CONTAINER

0 + M.V.

OVERDEKT
OPSLAG

OPSLAG

ZEECONTAINER

SPUITCABINE

WERKPLAATS

LUIFEL ENTREE

KANTOOR

P

WONING

OPSLAG STAAL

FIETSEN-
STALLING

LOODS

SCHUTTING

STELLING

OPSLAG
VULZAND

SITUATIE

SCHAAL: 1:400
GEMEENTE: COEVORDEN
ADRES: OOSTERLANGEN 10
POSTCODE: 7843 PJ
PLAATSNAAM: ERM

project:
Uitbreiding terrein Buursema Bouwbedrijf BV

opdrachtgever:
Buursema Bouwbedrijf BV

onderdeel:
Vergunningsaanvraag

schaal:	datum:	getekend:	bladnummer:
1:400	22-01-2025	rw	01N

status:
Nieuw (A2)

werknummer:
125128

BUURSEMA
bouwt aan uw toekomst!

Oosterlangen 10
7843 PJ Erm
Tel. 0591 361308

info@buursemabouw.nl
www.buursemabouw.nl

RAAP-RAPPORT 6093

Plangebied [redacted] te [redacted]

Gemeente Coevorden

Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek)

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebied [redacted] te [redacted], gemeente Coevorden; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek)

Versie: 14-10-2022

Auteur: [redacted]

Projectcode: COOST

Bestandsnaam: RAAPrap_6093_COOST_20221014

Autorisatie: [redacted]

ISSN: 0925-6229

RAAP
[redacted]

Telefoon: 0294-491 500
E-mail: [redacted]@raap.nl
Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2022
RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.
Er is geen verklaring ontvangen van het bevoegd gezag omtrent goed- of afkeuring van het rapport.

Samenvatting

In opdracht van [redacted] Bouwbedrijf B.V. heeft RAAP in oktober 2022 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek) uitgevoerd voor het plangebied [redacted] te [redacted] in de gemeente Coevorden. Binnen het plangebied zal een uitbreiding van het huidige, direct ten westen aanwezige, bouwbedrijf worden gerealiseerd. Binnen het plangebied is opslag van bouwmateriaal voorzien. Er zullen geen diepe bodemingrepen plaatsvinden.

Op basis van bronnenonderzoek kunnen binnen het plangebied resten voorkomen uit de periode steentijd t/m middeleeuwen. Indien er nog een (restant van een) esdek aanwezig is zal dit een conserverende en beschermende werking hebben gehad op eventueel onderliggende archeologische resten.

Uit de resultaten van het booronderzoek is gebleken dat binnen het plangebied oorspronkelijk vermoedelijk een esdek aanwezig is geweest. Deze is recent grotendeels afgegraven waardoor het gele dekzand (het archeologische sporenniveau) tegenwoordig vrijwel aan het oppervlak ligt. Zowel in het vlak als in het profiel is een archeologisch spoor waargenomen dat op basis van het hierin aangetroffen aardewerk mogelijk dateert vanaf de bronstijd. De exacte aard van het spoor is niet duidelijk. Tevens zijn vuursteenfragmenten aangetroffen die duiden op mogelijke bewoning in de steentijd binnen het plangebied. Omdat de zichtbaarheid van het vlak ten tijde van het veldwerk slecht was kon de rest van het vlak niet worden geïnspecteerd op archeologische resten. De kans dat zich binnen het plangebied nog meer archeologische resten bevinden wordt echter groot geacht.
Binnen het plangebied zijn diepe verstoringen aanwezig. Ter plaatse zullen de archeologische resten vermoedelijk geheel verdwenen zijn. Omdat de boringen waarin de diepe verstoringen zijn aangetroffen zich niet in een aaneengesloten zone bevinden, is het echter niet vast te stellen waar de exacte begrenzingen van de diepe verstoringen zich bevinden en kan geen zone worden aangegeven waarvoor de archeologische verwachting kan worden bijgesteld naar laag.

Op basis van de resultaten van het booronderzoek is gebleken dat binnen het plangebied archeologische resten aanwezig zijn. Het verdient de voorkeur om de resten *in situ* te behouden en ter plaatse geen bodemverstorende werkzaamheden meer uit te voeren. Omdat de resten nu aan het oppervlak liggen zijn ze erg kwetsbaar, waardoor de resten zelfs al zouden worden verstoord als er over het vlak wordt gereden met een kraan, een dumper of ander voertuig. Geadviseerd wordt dan ook om het afgegraven vlak vanaf de kant aan te vullen met zand, zodat het vlak met de daarin aanwezige archeologische resten op geen enkele wijze verder wordt verstoord. Indien dit niet mogelijk is en verstoring van het vlak voor de geplande herinrichting onontkoombaar is (opschonen van het huidige vlak valt hier ook onder), dan wordt gravend archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht (archeologische opgraving). Het doel hiervan is de aanwezige archeologische resten te documenteren en *ex situ* veilig te stellen. Voorafgaand aan de archeologische opgraving dient een door de bevoegde overheid (gemeente Coevorden) goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld.

Inhoud

Samenvatting 3
Inhoud 4
1 Inleiding 5
1.1 Kader 5
1.2 Administratieve gegevens 7
1.3 Doel- en vraagstelling 7
2 Archeologische verwachting 8
2.1 Landschappelijke ligging 8
2.2 Historische situatie 10
2.3 Bekende archeologische gegevens 11
2.4 Archeologische verwachting 12
3 Veldonderzoek 13
3.1 Methode 13
3.2 Resultaten 13
3.3 Archeologische relevantie 16
4 Conclusies en advies 18
4.1 Conclusie 18
4.2 Advies 18
4.3 Tot slot 19
Literatuur 20
Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen 21

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van [redacted] Bouwbedrijf B.V. heeft RAAP in oktober 2022 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek) uitgevoerd voor het plangebied [redacted] te [redacted] in de gemeente Coevorden. Het plangebied ligt in het noorden van Erm, ten oosten van Oosterlangen, ter hoogte van huisnummer 10 en omvat circa. 0,29 ha (figuur 1). Binnen het plangebied zal een uitbreiding van het huidige, direct ten westen aanwezige, bouwbedrijf worden gerealiseerd. Binnen het plangebied is opslag van bouwmateriaal voorzien (bijlage 1). Er zullen geen diepe bodemingrepen plaatsvinden.

Het onderzoek vond plaats in het kader van een omgevingsvergunning.

Juridisch en beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente is de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de eventueel aanwezige archeologische waarden.

Volgens het bestemmingsplan Kernen geldt voor het plangebied een dubbelbestemming ‘Waarde - Archeologische verwachtingswaarde’. Hierbij moet onderzoek uitgevoerd worden bij ingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 0,3 m - mv. Volgens de Landschaps- en archeologische verwachtingskaart van de gemeente Coevorden ligt het plangebied binnen een es/esdek met een hoge archeologische verwachting.

Kwaliteitsborging

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000, conform artikel 5.4 van de Erfgoedwet. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), is door de minister aangewezen als norm.

RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van Eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, alsmede 4004 Opgraven (landbodems).

Zie bijlage 2 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).

1.2 Administratieve gegevens

Type onderzoek	Inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek)
Opdrachtgever	[redacted] Bouwbedrijf B.V.
Bevoegde overheid	Gemeente Coevorden
Plaats	Erm
Gemeente	Coevorden
Provincie	Drenthe
Centrumcoördinaten (X/Y)	251.805/530.865
Kadastrale gegevens	perceel 2525
Oppervlakte plangebied	circa 0,29 hectare
Afbakening plangebied	Tijdens onderhavig onderzoek is het plangebied onderzocht.
Onderzoeksperiode	oktober 2022
Uitvoerder	RAAP Noord
Projectleider	[redacted]
Projectmedewerkers	[redacted] & [redacted]
RAAP-projectcode	COOST
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	5296845100
Beheer en plaats documentatie	RAAP regio Noord te Drachten en op termijn het provinciaal Depot, ARCHIS en E-Depot.

Tabel 1. Administratieve gegevens.

1.3 Doel- en vraagstelling

Het inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) heeft tot doel de archeologische verwachting voor het gebied te toetsen door de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw en eventuele bodemverstoringen in kaart te brengen. Deze onderzoeksfase is onderdeel van het traject van archeologisch vooronderzoek dat als einddoel heeft de archeologische waarde van het terrein, dan wel de archeologische vindplaats vast te stellen.

Hiertoe is een aantal onderzoeksvragen geformuleerd:

- Zijn de archeologisch relevante niveaus intact?
- Heeft dat gevolgen voor de archeologische verwachting?
- Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?
- Is archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk?

2 Archeologische verwachting

2.1 Landschappelijke ligging

Het plangebied bevindt zich volgens de geomorfologische kaart (Hondsrug geomorfologie 2020) op een ijsstroomrug (code B14; figuur 2). In de voorlaatste ijstijd, het Saalien is de Hondsrug gevormd, het betreft een ijsstroomrug ('megaflute') die hoofdzakelijk is ontstaan door glaciale processen. Op enkele kilometers ten westen van en parallel aan de Hondsrug is tussen Rolde en het buurtschap Zandpol, de “Rolderrug” ontstaan. Dit is een ongeveer 60 kilometer lange smalle hoger gelegen rug in de provincies Drenthe en Groningen. Erm is gelegen op deze Rolderrug. Zowel de Hondsrug als de Rolderrug bestaan uit door het landijs meegevoerde keileem. Het keileem is aan de top vaak verweerd (keizand) en in de laatste ijstijd grotendeels afgedekt door pleistocene zanden.

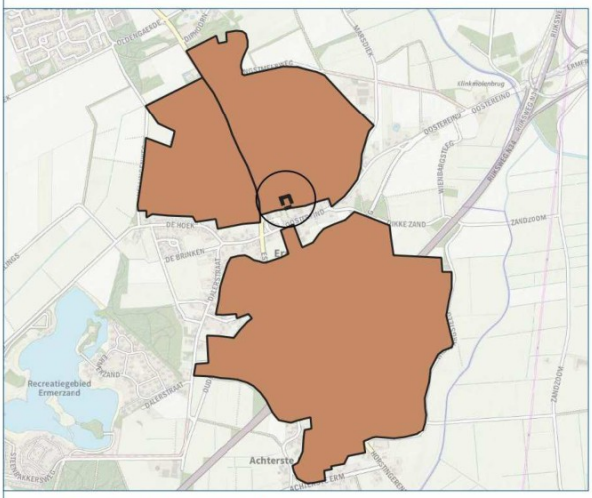
Volgens de bodemkaart bevinden zich in het westelijke deel van het plangebied loopodzolgronden met lemig fijn zand (code cy23; figuur 2) en in het oostelijke deel van het plangebied hoge zwarte enkeerdgronden met leemarm en zwak lemig fijn zand (zode zEZ21). Volgens de Landschaps- en archeologische verwachtingskaart van de gemeente Coevorden bevinden zich ter plaatse van Erm twee grote essen (figuur 2). Het plangebied bevindt zich in het meest zuidelijke deel van de noordelijke es. Esdekken zijn vanaf de middeleeuwen ontstaan door het uitrijden van met mest vermengde plaggen ter verbetering van de arme zandgronden. Dit heeft in de loop der tijd geleid tot een ophogingspakket, de esdekken.

geomorfologie (Hondsrug_geomorfologie_2020)

bodem (NL Bodemkaart)

essen (Provinciaal belang essen)

plangebied
essen

Hondsrug_geomorfologie_2020
B14 IJsstroomrug, 'megaflute'
B53 Dekzandrug

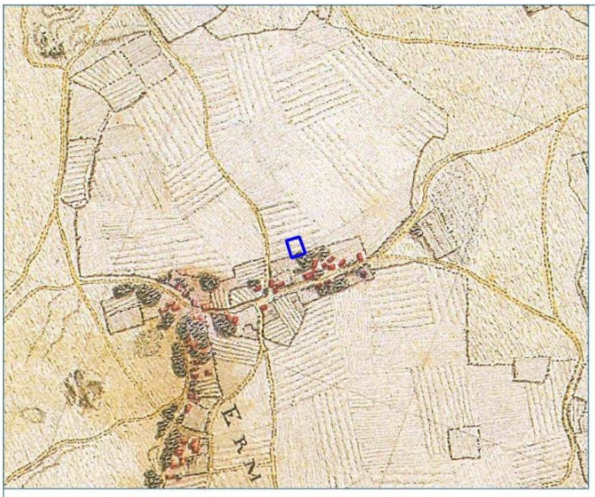
NL Bodemkaart (1:50.000)
cHd21 Kamppodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
cHn23 Laarpodzolgronden; lemig fijn zand
cY23 Loopodzolgronden; lemig fijn zand
zEZ21 Hoge zwarte enkeerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand

YB/Coost.qgz/07-09-2022

Figuur 2. Landschappelijke situatie.

2.2 Historische situatie

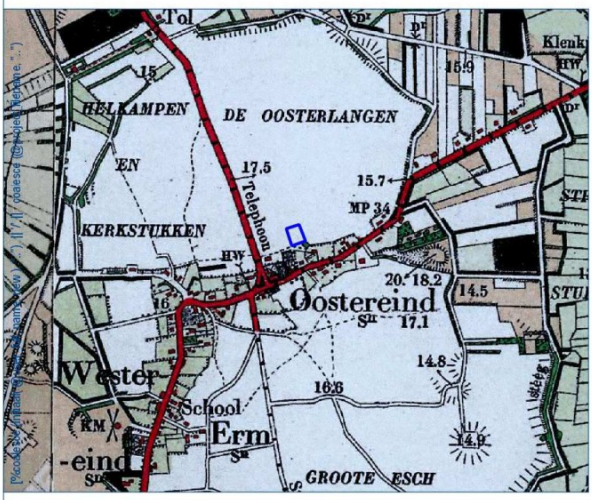
In de Hottinger-atlas met kaarten uit 1773-1794 (figuur 3) worden Erm en het direct ten zuiden hiervan gelegen Achterste Erm aangeduid als “Ermen”. Zichtbaar is dat er sprake is van een bewoningslint dat is gesitueerd langs twee grote essen, ‘Helkampen’, ‘Kerkstukken’ en ‘De Oosterlangen’ in het noorden en ‘De Groote Esch’ in het zuiden, die in gebruik waren als akker/bouwland. Het plangebied bevindt zich in het meest zuidelijke deel van de noordelijke es, direct ten noorden van het (oostelijke deel van het) bewoningslint. Deze situatie blijft gedurende een lange periode gelijk. Hoewel de infrastructuur en bebouwing in de directe omgeving van het plangebied zich uitbreidt, verandert er voor het plangebied zelf, op enkele wijzigingen in percelering en landgebruik (akker- dan wel grasland) na, niks. Het terrein is op historische kaarten onbebouwd gebleven.

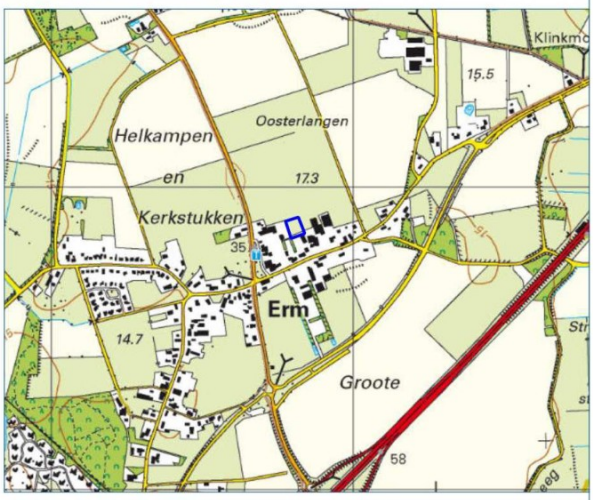
Hottingerkaart 1773-1794

Topografische en Militaire Kaart 1850

Bonneblad 1949

topografische kaart 2021

Figuur 3. Het plangebied geprojecteerd op verschillende (historische) kaarten.

2.3 Bekende archeologische gegevens

Circa 150 m ten (zuid)westen van het plangebied bevindt zich een terrein van hoge archeologische waarde (AMK-monument 14510; figuur 4). Het betreft de historische kern van het esdorp Erm daterend uit de middeleeuwen. Onder de kern bevinden zich mogelijk sporen van oudere bewoning.

Circa 175 m ten noordwesten van het plangebied bevindt zich een terrein van archeologische waarde (AMK-monument 14379). Het betreft een terrein met daarin sporen van bewoning uit de ijzertijd. Bij graafwerk in 1936 werd hier een waterput gevonden met daarin ijzertijd aardewerk en een houten ploegschaar.

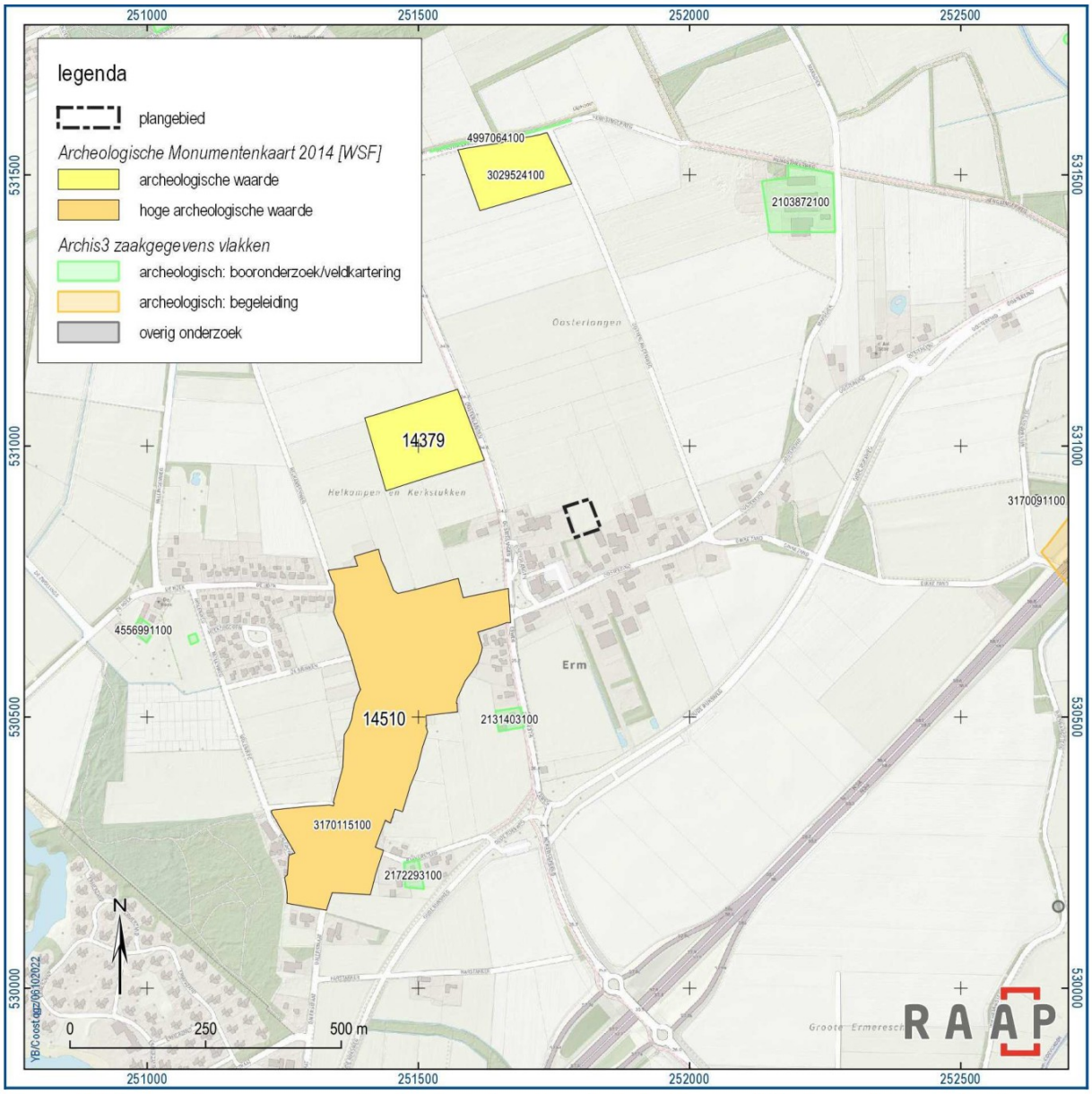
Circa 575 m ten noorden van het plangebied bevindt zich eveneens een terrein van archeologische waarde (AMK-monument 14395). Het betreft een terrein met daarin sporen van bewoning uit het Neolithicum. Bij een kartering in 1984 werd hier vuursteen uit deze periode gevonden en ondetermineerbaar aardewerk. De vindplaats ligt op een lichte verhoging in het terrein.

Circa 330 m ten zuidwesten van het plangebied, ter hoogte van Esweg 8, is in 2006 een archeologisch booronderzoek uitgevoerd (Archiszaakid 2131403100). Uit de resultaten van het booronderzoek is gebleken dat de bodem in het oostelijk deel van het plangebied verstoord was tot in het gele dekzand. In het westelijk deel van het plangebied is een onverstoord podzolprofiel aangetroffen. Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

Circa 600 m ten noordoosten van het plangebied, ter plaatse van Marsdiek 1, is in 2005 een archeologisch booronderzoek uitgevoerd (Archiszaakid 2103872100). Uit de resultaten van het booronderzoek is gebleken dat de bodem ter plaatse niet meer geheel intact was en bestond uit een afgetopt podzolprofiel. Er zijn geen archeologische resten aangetroffen.

Circa 690 m ten noorden van het plangebied, langs de Hengstmeerweer, is in 2021 een archeologisch booronderzoek uitgevoerd (Archiszaakid 4997064100). Uit het booronderzoek is gebleken dat de bodem ter plaatse grotendeels was verstoord, als gevolg van eerder uitgevoerde bodemingrepen. In de boringen zijn geen vondsten gedaan en is vrijwel geen intacte podzolbodem meer aanwezig.

Circa 700 m ten zuidwesten van het plangebied, aan de Bakkersteeg 4, is in 2007 een archeologisch booronderzoek uitgevoerd (Archiszaakid 2172293100). De bodem binnen het plangebied bleek deels verstoord. Onder de bouwvoor bevond zich een nog deels verstoord restant van een B- of BC-horizont van een podzol. Binnen het plangebied zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen

Figuur 4. AMK-terreinen en voorgaand archeologisch onderzoek in de directe nabijheid van het plangebied.

2.4 Archeologische verwachting

Binnen het plangebied kunnen resten voorkomen uit de periode steentijd t/m middeleeuwen. Indien er nog een (restant van een) esdek aanwezig is zal dit een conserverende en beschermende werking hebben gehad op eventueel onderliggende archeologische resten.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een verkennend booronderzoek. Het veldonderzoek is uitgevoerd op 5 oktober 2022.

Tijdens het veldwerk bleek dat in het grootste deel van het plangebied de top van de bodem recent is afgegraven. Langs drie zijden van het afgegraven vlak is een aarden wal opgeworpen (zie figuur 5 en figuur 6). Om na te gaan of er nog een archeologisch relevant niveau resteerde binnen het plangebied zijn binnen het afgegraven vlak 9 boringen uitgevoerd (boringen 1 t/m 8 en 11) tot een diepte van maximaal 1,3 m beneden het vlak. Om vast te kunnen stellen hoe het afgegraven deel van de bodem er ongeveer uit zal hebben gezien binnen het plangebied zijn direct ten noorden en zuiden van de aarden wal (buiten het afgegraven vlak) twee boringen uitgevoerd, respectievelijk boringen 9 en 10. Deze boringen zijn uitgevoerd tot een diepte van respectievelijk 0,8 en 1,6 m -mv. Tevens is de bodemopbouw in een profiel aan de noordzijde van het vlak, op de overgang van het afgegraven vlak naar de opgeworpen aarden wal, bestudeerd (figuur 6).

Er is geboord met een gutsboor (2 cm). De boringen zijn tijdens het veldwerk lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingssysteem van RAAP (Deborah3) en met behulp van een RTK-GPS ingemeten. Van alle boringen is de hoogte bepaald met behulp van een RTK-GPS.

Het opgeboorde materiaal is in het veld door middel van verbrokkeling en versnijding gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

3.2 Resultaten

3.2.1 Veldwaarnemingen

Zoals in de voorgaande paragraaf vermeld bleek de toplaag van het plangebied reeds te zijn afgegraven. De top van het afgegraven vlak bevindt zich op een diepte van circa 16,8 m +NAP. Ten noorden van het vlak bevindt het maaiveld zich op 17,2 m +NAP en ten zuiden van het vlak op 17,1 m +NAP. Op basis hiervan kan worden gesteld dat binnen het plangebied 0,3 tot 0,4 m van de oorspronkelijke bodem is ontgraven.

3.2.2 Laagopeenvolging

Boringen

De laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch) van de bodem wordt van boven naar beneden beschreven.

Boringen 1 t/m 8 en 11 (uitgevoerd binnen het afgegraven vlak)

In boringen 2 en 4 wordt de toplaag van de bodem gevormd door een respectievelijk 0,2 en 0,12 m dikke, lichtbruingrijze, zwak siltige, zwak humeuze, matig fijne zandlaag. Deze laag is geïnterpreteerd als mogelijk esdekrestant. In boringen 1, 6, 8 en 11 bestaat de toplaag uit een 0,05 tot 0,48 m dikke

(sub)recent verstoorde zandlaag, bestaande uit (licht)bruingrijs, humusarm tot matig humeus, zwak siltige, matig fijn zand met zand- en/of humusbrokken. Onder de (sub)recent verstoorde zandlaag, en ter plaatse van boringen 2 en 4 onder het mogelijke esdek(restant), op een diepte variërend tussen 16,33 en 16,71 m +NAP bevindt zich het gele dekzand (zwak siltig, matig fijn) dat naar beneden toe steeds lichter wordt qua kleur. Ter plaatse van boringen 3, 5 en 7 zijn diepe verstoringen aangetroffen, ter plaatse reikt het (sub)recent verstoorde zandpakket tot een diepte van respectievelijk 1,2, 0,85 en 1,2 m beneden het vlak. In boring 3 is onder de diepe verstoring, op een diepte van 15,62 m +NAP, lichtgeel dekzand (matig siltig, matig fijn) aangetroffen. In boring 5 bevindt zich onder de verstoring, op een diepte van 16,04 m +NAP keizand, bestaande uit oranjegeel, sterk siltig, matig fijn, grindhoudend zand, met daaronder, op een diepte van 1,1 m -mv (15,79 m +NAP), lichtbruingeel, sterk zandig, grindhoudend keileem. In boring 7 bevindt het keileem zich direct onder de verstoorde zandlaag, op een diepte van 15,51 m +NAP.

Boringen 9 en 10 (uitgevoerd buiten het afgegraven vlak)

Boring 9 is uitgevoerd direct ten noorden van het afgegraven vlak. De bodem ter plaatse bestaat uit een 0,2 m dikke bouwvoor, bestaande uit bruingrijs, matig humeus, zwak siltig, matig fijn zand. Daaronder, op een diepte van 17,00 m +NAP, bevindt zich een 0,2 m dik gelaagd pakket, (licht)bruingrijs, zwak tot matig humeus, zwak siltig, matig fijn zand. Dit betreft vermoedelijk een esdek. Onder het vermoedelijke esdek, op een diepte van 0,4 m -mv (16,8 m +NAP), bevindt zich het gele dekzand.

De bodem ter plaatse van boring 10, uitgevoerd direct ten zuiden van het afgegraven vlak is (sub)recent verstoord tot een diepte van 1,3 m -mv (15,8 m +NAP). Het verstoorde pakket bestaat uit bruingrijs, zwak humeus, zwak siltig, matig fijn zand met zand- en humusbrokken. Onder de verstoring bevindt zich lichtgeelgrijs keizand (matig siltig, matig fijn) met grind en keileembrokjes.

Profiel en vlak

In het (niet afgegraven) profiel aan de noordzijde van het plangebied was zichtbaar dat de bodemopbouw ter plaatse bestond uit een bouwvoor, bestaande uit bruingrijs, matig humeus, zwak siltig, matig fijn zand. Daaronder is een lichtbruingrijze, zwak siltige, matig fijne zandlaag waargenomen. Deze laag is ook als spoor (S1 in figuur 6) in het afgegraven vlak waargenomen.
In het vlak zijn in deze laag veldkeien, houtskoolfragmenten, verbrande klei en aardewerkfragmenten aangetroffen. Deze laag is daarom geïnterpreteerd als archeologisch spoor. Het spoor loopt door tot 0,4 m beneden het vlak.[1] Onder het spoor is geel dekzand aanwezig. Omdat het vlak was verregend en er veel onkruid aanwezig is (figuur 5), kon het spoor niet verder worden vervolgd en konden ook geen verdere waarnemingen worden gedaan.

[1] De diepte van het spoor is vastgesteld met behulp van een gutsboor.

Figuur 5. Situatie plangebied ten tijde van het veldwerk (foto: [redacted]

3.2.3 Archeologische indicatoren

Zoals hierboven vermeld is binnen het plangebied een archeologisch spoor (S1) aangetroffen waarin veldkeien, houtskoolfragmenten, verbrande klei en aardewerk is aangetroffen (tabel 2). Het aangetroffen aardewerk betreft twee fragmenten bronstijd-aardewerk en drie fragmenten vroege ijzertijd-aardewerk. Tevens is op het vlak, buiten het spoor, vuursteen aangetroffen. Het betreft een verbrand fragment en een vermoedelijke afslag. De vuursteenfragmenten dateren uit de steentijd of de vroege bronstijd. De veldkeien, houtskoolfragmenten en verbrande klei zijn (vanwege hun geringe aanvullende informatiewaarde) niet verzameld.

vondstcontext	indicator	datering	beschrijving
Uit S1	aardewerk	bronstijd	het betreft twee (vermoedelijke) wandfragmenten
	aardewerk	vroege ijzertijd	het betreft een randfragment en twee wandfragmenten (waarvan een fragment recent is gebroken en uit twee delen bestaat)
	veldkeien (niet verzameld)	onbekend	het betreft enkele veldkeien zonder gebruikssporen
	houtskoolfragmenten (niet verzameld)	onbekend	het betreft meerdere fragmenten houtskool
	verbrande klei (niet verzameld)	onbekend	het betreft meerdere fragmenten verbrande klei
Aan het oppervlak	vuursteen	steentijd of vroege bronstijd	het betreft een afslag en een verbrand brok

Tabel 2. Aangetroffen indicatoren.

3.3 Archeologische relevantie

Uit de resultaten van het booronderzoek is gebleken dat binnen het plangebied oorspronkelijk vermoedelijk een esdek aanwezig is geweest. Deze is recent grotendeels afgegraven waardoor het gele dekzand (het archeologische sporenniveau) tegenwoordig vrijwel aan het oppervlak ligt. Zowel in het vlak als in het profiel is een archeologisch spoor waargenomen dat op basis van het hierin aangetroffen aardewerk mogelijk dateert vanaf de bronstijd. De exacte aard van het spoor is niet duidelijk. Tevens zijn vuursteenfragmenten aangetroffen die duiden op mogelijke bewoning in de steentijd binnen het plangebied. Omdat de zichtbaarheid van het vlak ten tijde van het veldwerk slecht was kon de rest van het vlak niet worden geïnspecteerd op archeologische resten. De kans dat zich binnen het plangebied nog meer archeologische resten bevinden wordt echter groot geacht.
Binnen het plangebied zijn diepe verstoringen aanwezig. Ter plaatse zullen de archeologische resten vermoedelijk geheel verdwenen zijn. Omdat de boringen waarin de diepe verstoringen zijn aangetroffen zich niet in een aaneengesloten zone bevinden, is het echter niet vast te stellen waar de exacte begrenzingen van de diepe verstoringen zich bevinden en kan geen zone worden aangegeven waarvoor de archeologische verwachting kan worden bijgesteld naar laag.

Figuur 6. Resultaten veldonderzoek. Inzet: ingezoomd kaartje ligging S1.

4 Conclusies en advies

4.1 Conclusie

Op grond van de onderzoeksresultaten en onder verwijzing naar de doelstellingen, kunnen de volgende uitspraken worden gedaan:

- *Zijn de archeologisch relevante niveaus intact?*
  De toplaag binnen het plangebied is grotendeels afgegraven. Op basis van een profiel en boringen buiten het afgegraven deel van het plangebied heeft de oorspronkelijke bodemopbouw binnen het plangebied vermoedelijk bestaan uit een esdek op geel dekzand. Op twee locaties, ter plaatse van boringen 2 en 4, is mogelijk nog een restant van het esdek aangetroffen. In het grootste deel van het plangebied bevindt het (onverstoorde) gele dekzand (het archeologisch sporenniveau) zich echter op geringe diepte onder het oppervlak. Op een aantal locaties is de bodem diep verstoord aangetroffen (tot een diepte variërend tussen 0,85 en 1,2 m beneden het vlak), ter plaatse zullen eventuele archeologische resten vermoedelijk geheel verdwenen zijn. Omdat de boringen waarin de diepe verstoringen zijn aangetroffen zich niet in een aaneengesloten zone bevinden, is het echter niet vast te stellen waar de exacte begrenzingen van de diepe verstoringen zich bevinden.
  In tegenstelling tot het in het plangebied aanwezige sporenniveau is in geen van de boringen de oorspronkelijke top van het dekzand (het archeologische vondstniveau voor vooral de steentijd) aangetroffen.
- *Heeft dat gevolgen voor de archeologische verwachting?*
  De archeologische verwachting blijft voor het gehele plangebied hoog.
- *Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?*
  Ja, binnen het plangebied is een spoor aangetroffen waarin vondstmateriaal aanwezig is, daterend uit de bronstijd en vroege ijzertijd. Tevens is op het vlak, buiten het spoor, verbrand en bewerkt vuursteen aangetroffen daterend uit de steentijd of de vroege bronstijd. De kans dat zich binnen het plangebied nog meer archeologische resten bevinden, wordt daarom groot geacht.
- *Is archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk?*
  Zie paragraaf 4.2.

4.2 Advies

Op basis van de resultaten van het booronderzoek is gebleken dat binnen het plangebied archeologische resten aanwezig zijn. Het verdient de voorkeur om de resten *in situ* te behouden en ter plaatse geen bodemverstorende werkzaamheden meer uit te voeren. Omdat de resten nu aan het oppervlak liggen zijn ze erg kwetsbaar, waardoor de resten zelfs al zouden worden verstoord als er over het vlak wordt gereden met een kraan, een dumper of ander voertuig. Geadviseerd wordt dan ook om het afgegraven vlak vanaf de kant aan te vullen met zand, zodat het vlak met de daarin aanwezige archeologische resten op geen enkele wijze verder wordt verstoord. Indien dit niet mogelijk is en verstoring van het vlak voor de geplande herinrichting onontkoombaar is (opschonen van het huidige vlak valt hier ook onder), dan wordt gravend archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht (archeologische opgraving). Het doel hiervan is de aanwezige archeologische resten te documenteren

en *ex situ* veilig te stellen. Voorafgaand aan de archeologische opgraving dient een door de bevoegde overheid (gemeente Coevorden) goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld.

4.3 Tot slot

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Coevorden, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Literatuur

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

SIKB, 2016. Beoordelingsrichtlijn Archeologie. BRL SIKB 4000. SIKB, Gouda.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuren:

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster). 6
Figuur 2. Landschappelijke situatie. 9
Figuur 3. Het plangebied geprojecteerd op verschillende (historische) kaarten. 10
Figuur 4. AMK-terreinen en voorgaand archeologisch onderzoek in de directe nabijheid van het plangebied. 12
Figuur 5. Situatie plangebied ten tijde van het veldwerk (foto: [redacted] 15
Figuur 6. Resultaten veldonderzoek. Inzet: ingezoomd kaartje ligging S1. 17

Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens. 7
Tabel 2. Aangetroffen indicatoren. 16

Bijlagen:

Bijlage 1. Beoogde uitbreiding
Bijlage 2. Tijdschaal
Bijlage 3. Boorprofielen (inclusief lithologisch profiel)

Bijlage 1. Beoogde uitbreiding

project:
Uitbreiding terrein Buursema Bouwbedrijf BV

opdrachtgever:
Buursema Bouwbedrijf BV

onderdeel:
Vergunningsaanvraag

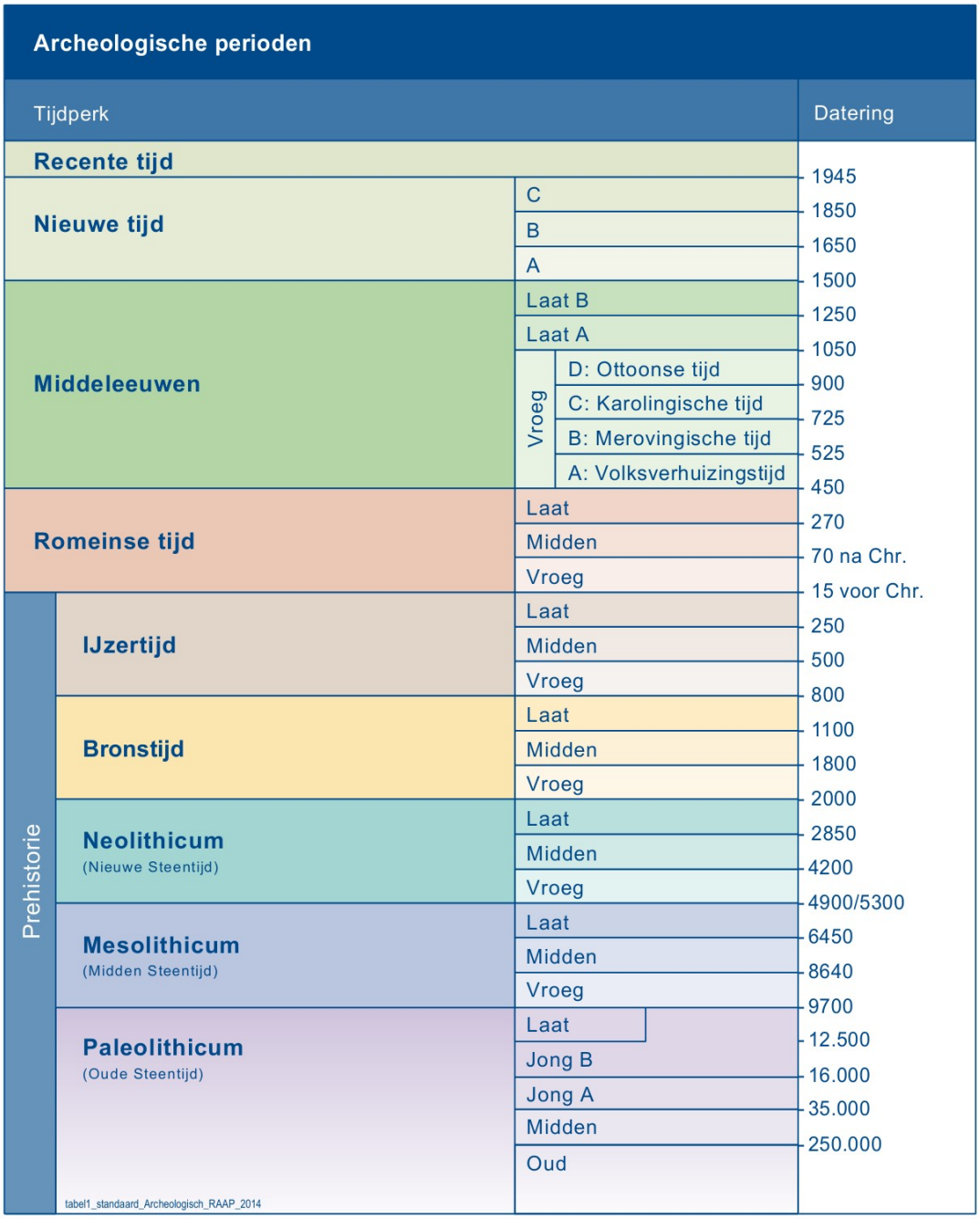
getekend: rw
datum: 23-03-2022
bladnummer: 01N
status: Nieuw (A2 / 1:400)
werknummer: 125128

SITUATIE

SCHAAL: 1:400
GEMEENTE: COEVORDEN
ADRES: OOSTERLANGEN 10
POSTCODE: 7843 PJ
PLAATSNAAM: ERM

BUURSEMA BOUWBEDRIJF B.V.
bouwt aan uw toekomst!
Oosterlangen 10 - Erm
Postbus 14 - 7840 AA Sleen
Tel. 0591 361 308
Fax: 0591 361 518
info@buursemabouw.nl
www.buursemabouw.nl

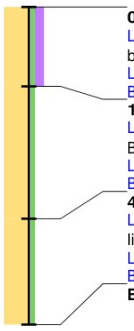
Bijlage 2. Tijdschaal

Bijlage 3. Boorprofielen (inclusief lithologisch profiel)

Boring: COOST_1

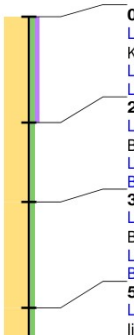
Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 1, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 60
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251787.697, Y-coördinaat in meters: 530879.888, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.803, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.80
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 15, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Brokken en vlekken: zandbrokken, Bodemkundige interpretatie: verstoord
15 / 16.65
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 15, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 40, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
40 / 16.40
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 60, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 60 / 16.20

Boring: COOST_2

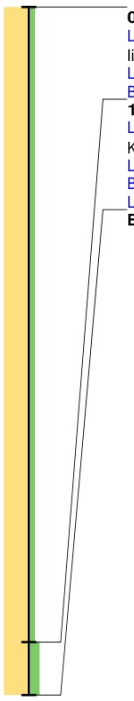
Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 2, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 65
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251807.244, Y-coördinaat in meters: 530886.229, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.774, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.77
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 20, Aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: zwak humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Laag opmerking: Opmerking: onderkant bouwvoor of es
20 / 16.57
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 20, Aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Ondergrens laag in cm: 35, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: donker-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
35 / 16.42
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 35, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 55, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
55 / 16.22
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 55, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 65, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 65 / 16.12

Boring: COOST_3

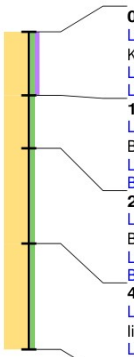
Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 3, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 130
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251818.996, Y-coördinaat in meters: 530871.616, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.816, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.82
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 120, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Brokken en vlekken: zand- en humusbrokken, Bodemkundige interpretatie: verstoord
120 / 15.62
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: met een enkel klein grindje
Einde boring 130 / 15.52

Boring: COOST_4

Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 4, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 60
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251801.688, Y-coördinaat in meters: 530867.475, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.784, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.78
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 12, Aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: zwak humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Laag opmerking: Opmerking: onderkant bouwvoor of es
12 / 16.66
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 12, Aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Ondergrens laag in cm: 22, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: donker-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
22 / 16.56
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 22, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 40, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
40 / 16.38
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 60, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 60 / 16.18

Boring: COOST_5

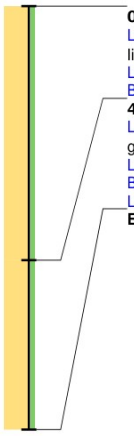
Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 5, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 130
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251795.85, Y-coördinaat in meters: 530847.714, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.894, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.89
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 85, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Brokken en vlekken: zand- en humusbrokken, Bodemkundige interpretatie: verstoord
85 / 16.04
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 85, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 110, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: oranje-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: sterk siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: keizand
Bodem: IJzer/mangaan: enkele Fe-vlekken
Laag opmerking: Opmerking: met een enkel klein grindje
110 / 15.79
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 110, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Lithogenese: keileem, grondmorene
Bodem: IJzer/mangaan: enkele Fe-vlekken
Einde boring 130 / 15.59

Boring: COOST_6

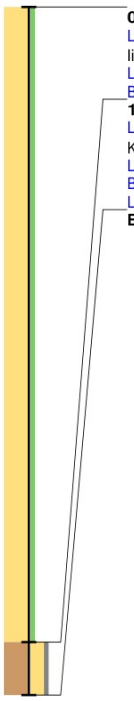
Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 6, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 80
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251819.705, Y-coördinaat in meters: 530856.178, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.809, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.81
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 48, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Brokken en vlekken: zand- en humusbrokken, Bodemkundige interpretatie: verstoord
48 / 16.33
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 48, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Laag opmerking: Opmerking: met een enkel klein grindje
Einde boring 80 / 16.01

Boring: COOST_7

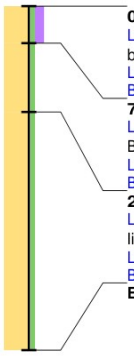
Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 7, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 130
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251814.555, Y-coördinaat in meters: 530884.674, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.81, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.81
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 120, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Brokken en vlekken: zand- en humusbrokken, Bodemkundige interpretatie: verstoord
120 / 15.61
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 120, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 130, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-geel
Lithologie: Grondsoort: leem, Bijmengsel: sterk zandig, Bijmengsel grind: zwak grindig, Lithogenese: keileem, grondmorene
Bodem: IJzer/mangaan: enkele Fe-vlekken
Laag opmerking: Opmerking: met een enkel klein grindje
Einde boring 130 / 15.51

Boring: COOST_8

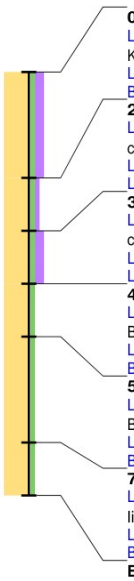
Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 8, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 65
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251807.002, Y-coördinaat in meters: 530857.861, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.785, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.79
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 7, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Brokken en vlekken: zandbrokken, Bodemkundige interpretatie: verstoord
7 / 16.71
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 7, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 20, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
20 / 16.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 20, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 65, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 65 / 16.14

Boring: COOST_9

Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 9, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 80
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251786.34, Y-coördinaat in meters: 530896.66, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 17.203, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 17.20
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 20, Aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Bodemkundige interpretatie: bouwvoor
20 / 17.00
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 20, Aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Ondergrens laag in cm: 30, Aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: zwak humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Laag opmerking: Opmerking: vermoedelijk esdek
30 / 16.90
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 30, Aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Ondergrens laag in cm: 40, Aard ondergrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: matig humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Laag opmerking: Opmerking: vermoedelijk esdek
40 / 16.80
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Aard bovengrens: geleidelijk (0,3-3 cm), Ondergrens laag in cm: 50, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: donker-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
50 / 16.70
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 50, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 70, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
70 / 16.50
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 70, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 80, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 80 / 16.40

Boring: COOST_10

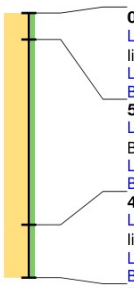
Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 10, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251815.634, Y-coördinaat in meters: 530838.596, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 17.104, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 17.10
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 130, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Bijmengsel humus: zwak humeus, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Brokken en vlekken: zand- en humusbrokken, Bodemkundige interpretatie: verstoord
130 / 15.80
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 130, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 160, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-geel-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: matig siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: keizand
Laag opmerking: Opmerking: met een enkel klein grindje en keileembrokjes
Einde boring 160 / 15.50

Boring: COOST_11

Kop algemeen: Projectcode: COOST, Boornummer: 11, Beschrijver(s): HWV/AH, Datum: 05-10-2022, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 50
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 251780.496, Y-coördinaat in meters: 530860.824, Precisie coördinaat: 1 dm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 16.643, Precisie hoogte: 1 dm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Drenthe, Gemeente: Coevorden
Uitvoering: Opdrachtgever: [redacted] Bouwbedrijf B.V., Uitvoerder: RAAP Noord

0 / 16.64
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 0, Ondergrens laag in cm: 5, Aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-bruin-grijs
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn
Bodem: Brokken en vlekken: zand- en humusbrokken, Bodemkundige interpretatie: verstoord
5 / 16.59
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 5, Aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), Ondergrens laag in cm: 40, Aard ondergrens: diffuus (3-10 cm), Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
40 / 16.24
Laag algemeen: Bovengrens laag in cm: 40, Aard bovengrens: diffuus (3-10 cm), Ondergrens laag in cm: 50, Boortype en diameter: guts-3 cm, Kleur: licht-geel
Lithologie: Grondsoort: zand, Bijmengsel: zwak siltig, Mediaanklasse: matig fijn, Lithogenese: dekzand
Bodem: Bodemhorizont: C-horizont
Einde boring 50 / 16.14

Ruimte voor Advies
Adviesgroep voor ruimte, water en natuur

[HARLEMAN]
natuur & landschap

Inrichting groen, natuur & landschap

[redacted]

In opdracht van: [redacted]

Opgesteld: Ruimte voor Advies/Harleman Natuur & Landschap, te Vaassen 0578 560368
[redacted]@harlemannatuurlandschap.nl
Datum: 06-februari-2025
Versie: v3, feb. 2025

1. Analyse

Afb.1: Topografische kaart. Bron: OpenTopo, via PDOK/QGIS, 2022.

plangebied: huidige bedrijfslocatie

plangebied: gewenste uitbreiding

VERKAVELING: De verkaveling ligt langs twee assen, namelijk Oosterlangen en Oostereind. De kavelrichting ligt hier loodrecht op. Meer centraal op de esgronden is de verkaveling forser en worden de blokken groter. Historisch gaat het om onverkavelde bouwgronden met het Oostereind waar de bebouwing zich langs concentreerde. De verkaveling op afbeelding 1 laat dit nog zien. Opvallend aan het plangebied is dat de kavelgrens van de uitbreiding de bestaande terreingrens met de buurkavel doorsnijdt (zie rode pijl).

HISTORISCHE KAART: In het landschap zijn nog veel oude structuren herkenbaar. De situatie vijftig en zelfs 100 jaar geleden is op en rond het dorp en op de es redelijk goed bewaard. Daaromheen is het landschap sterk gewijzigd. Heide-, beek- en veengronden zijn ontgonnen en voor landbouw, recreatie en verkeer ingericht.

Afb. 2: Historische kaart, 1920. Bron: Topotijdreis.nl, 2022.

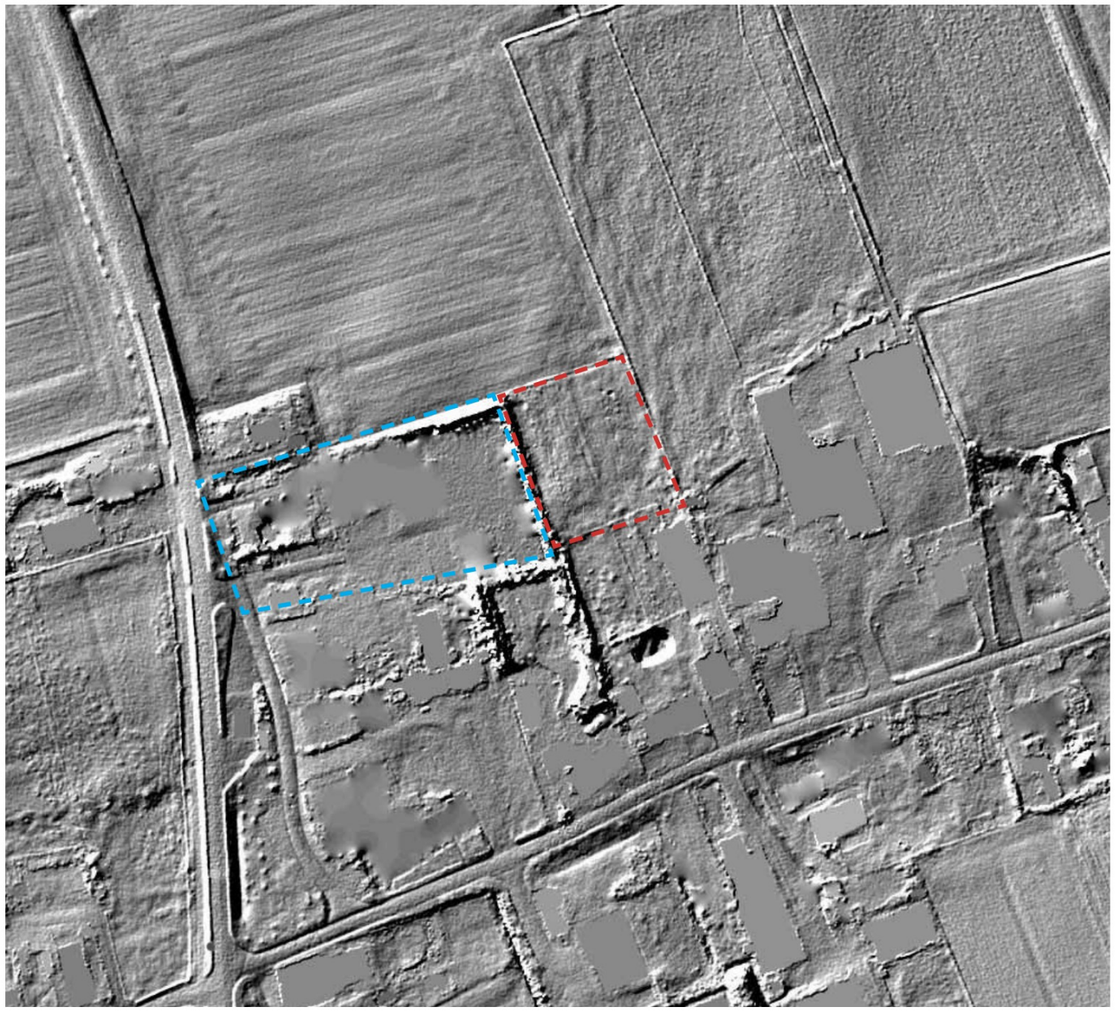

Afb.3: Historische kaart, 1970. Bron: Topotijdreis.nl, 2022.

Afb. 4: 1e bosstatestiek 1938 -1942. Bron: rce.webgispublisher.nl, 2022.

Afb. 5: Hoogteverschillen/-randen (Hillshade). Bron: AHN 2022.

- de historische es kent geen bijzondere hoogteverschillen in een grote landschappelijke eenheid; het is een egaal grondvlak zonder grondwallen, greppels, zonder bijzondere hoogten. Er zijn geen opvallende perceelsgrenzen.

Afb. 6: Hoogtekaart met dynamische kleurstelling. Legenda: bruinrood = relatief hoog gedeelte; blauw = relatief laag terreingedeelte. Bron: AHN 2022.

- de hoogteligging is grotendeels vlak, vanaf de es licht hellend richting het dorp.

Foto 1 t/m 4: Beeld van de es Oosterlangen met de grote openheid (bovenstaande foto) en zicht op de dorpsrand vanaf de es (fotos links). Bron: Google Earth, Streetview, 2022.

KENMERKENDE ELEMENTEN (ZIE NUMMERS OP DE FOTO'S)

1 het bestaande plangebied is beplant met bomen, het geeft de rand van de dorps/lintbebouwing weer. Het markeert de grens tussen dorp en es. Het zorgt voor een groene, zachte grens.

2 het uitbreidingsgebied ligt in de zichtlijn naar de agrarsiche bebouwing/agararisch erf. Men kijkt hiertegen de achterzijde van de dorpsrand aan.

3 de agrarische stallen zorgen voor een verbinding tussen de bebouwing aan het Oostereind en de es. Ze zijn passend in het gebied omdat de functie tussen esgrond (vroeger bouwland, nu grasland) en de boerderij duidelijk is. De schuren zijn groot, maar dat hoort bij het huidige tijdsbeeld.

4 het open, grootschalige beeld van de esgronden is een beeldbepalend element. Het is (grotendeels) vrij van bebouwing of andere verstorende elementen. Het heeft een onvergraven/ongestoorde A-horizont die door (eeuwen)lange ophoging met plaggenmest is ontstaan (zogenaamd 'esdek').

2. Huidige situatie

Afb.7: Luchtfoto van het palngebied in 2022. Werkzaamheden (het bouwrijp maken) zijn in uitvoering.Bron: OpenTopo, via PDOK/QGIS, 2022.

Afb. 8: Luchtfoto van het plangebied in 2020. Het uitbreidingsgebied was onderdeel van het agrarisch grond-gebruik (grasland). De rode pijl geeft de voromalige afscheiding aan met een singel/bomenrij. Bron: maps, Apple MacIntosh/Topotijdreis, luchtfoto 2020.

UITGANGSPUNTEN BIJ HET ONTWERP

1. BEHOUD ABIOTIEK VAN DE ES-GROND MET GERINGE VERSTO-RING VAN BODEM, WATER-HUISHOUDING EN HEMELWATER-INFILTRATIE.

2 TEGENGAAN VERROMMELING DORPSRAND, ONGEWENST GEBRUIK AFSCHERMEN.

3 BEHOUD RELATIE TUSSEN DORPSBEBOUWING EN ESGROND (ZOALS TE ZIEN BIJ DE AGRARI-SCHE BEBOUWING).

4 VERMINDERING VAN BIODIVER-SITEIT OPHEFFEN DOOR TOEVOE-GING VAN NATUURELEMENTEN.

Legenda

plangebied: gewenste uit-breiding

3. Inrichtingsplan (november 2022)

Afb. 9: Inrichtingsplan, met afschermende singel aan de noordzijde en open verbinding aan de oostzijde.

afb. 10: Uitstraling houtsingel: 5-6 m breed, 3-4 m hoogte, hakhoutbeheer: voorjaarsaspect

Afb. 11: Uitstraling: winterbeeld van een houtsingel met overstaanders van Zomereik op een 0,5 m hoge grondwal.

Afb. 12: Bermstrook met inheemse vegetatie (Boerenwormkruid, Smalle weegbree, Rode klaver, Duizendblad en Biggenkruid) voor matig schrale bodems op zandige grond. Dergelijke stroken infiltreren veel regenwater.

4. Inrichtingsplan - aangepast ontwerp (februari 2025)

REKENING HOUDEN MET OMWONENDEN

1 Meer afscherming is gewenst ten behoeve van privacy bij de tuin van de buren aan de zuidzijde. Men vraagt om een jaarrond functioneel afscheiding; dus een wal, schutting of wintergroene beplanting.

--> landschappelijk gaat het om een 'tuingrens', in dat geval heeft een 'groene' afscherming altijd de voorkeur, maar geen Laurierkers, tuinconifeer of andere exoot. Dan blijft over: haag van taxus of hulst, of een klimopscherm. Dit laatste heeft de voorkeur van de opdrachtgever, is duurzaam en kan (na verloop van tijd) veel waarde hebben voor insecten/bijen/vlinders. Tevens kan het scherm zo gemaakt worden dat het een geluidswerende functie heeft (hetgeen met beplanting niet mogelijk is).

2 Meer afscherming is gewenst in verband met het uitzicht vanaf het agrarische perceel aan de oostzijde. Liever een 'groene' grens aan dan zicht op de bedrijfsactiviteiten in het plangebied.

--> landschappelijk is helemaal afschermen en omzomen ongewenst. Liefst éénzijdig open, zodat er binding blijft tussen de kavels, maar de vraag om afscherming is begrijpelijk. Een oplossing is een semi-transparante afscherming, die -strategisch geplaatst- veel van het ongewenst uitzicht kan verbergen. In dit geval voldoen vier beplantingsvakken van 15 tot 50 m2 groot, bestaande uit inheemse struiken (bladverliezend en wintergroen).

3 Behoud van de zichtlijn over de esgrond is van belang voor de bewoners van Oostereind nr. 7. In overleg en ná afstemming met de gemeente is overeengekomen aan dit verzoek invulling te geven.

-->Geen bomen of andere afschermende beplanting ter hoogte van kavel nr. 7. Wel is lage beplanting gewenst of een haag; in ieder geval beplanting die laag te houden is. Ook vindt geen 'gestapelde' opslag plaats wanneer deze zichtbelemmerend zijn.

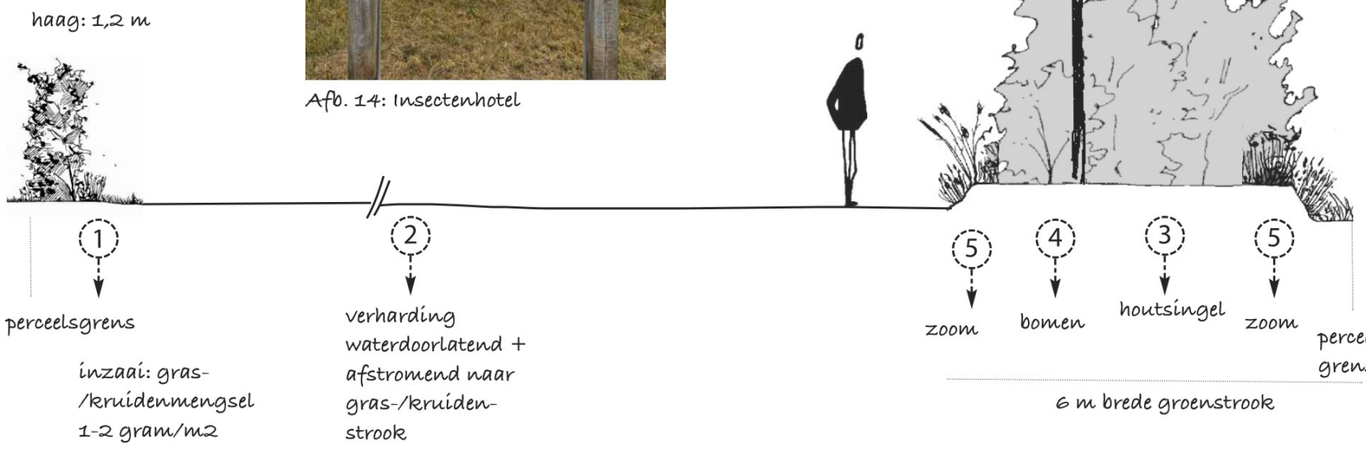

Afb. 13: Inrichtingsplan, aanpassing met semi-transparante oostzijde en een afscheidende beplanting aan de zuidzijde (feb. 2025).

5. Uitwerkingen

Afb. 14: Insectenhotel

Afb. 15: Doorsnede plangebied (schetsmatig).

INRICHTING

1 gemengde, inheemse haag, half wintergroen met een rand van extensief, kruidenrijk gras, bloemrijk, 2x per jaar maaien en ruimen. Geen gazon, geen kort gras. Daarmee ontstaat een kleine meerwaarde voor het terrein en enige ruimte voor insecten.

2 verharding, waterdoorlatende steen/stroken, afwatering richting omliggende grasstrook. Regenwater ter plekke in de ondergrond infiltreren, Geen afvoer of bergingskoffers, zoveel mogelijk direct wegzakken in de ondergrond. Daardoor verstoort de locale grondwaterbalans zo min mogelijk.

3a houtsingel met struweel van Eenstijlige meidoorn, Sporkehout, Hazelaar, Hulst. Geen tuinplanten, uitheemse groenblijvenden (geen laurierkers), geen cultivars. Singel jaarlijks bijsnoeien, gemidd. eens per 7 jaar in fasen afzetten c.q. verjongen.

3b ter plekke van het doorzicht: lage (semi)inheemse beplanting, met soorten als Klimop (bodembedekker) en de halfheeste Hedra helix 'Arborescens', Kruipwilg, brem, gemengd met inheemse vaste planten als gewone magriet, Marjolein, Knoopkruid, Hemelsleutel, Veldsalie en voor voorjaarsaspect (en verwildering) groepen Daslook.

4 Aanplant van inheemse bomen, gebiedseigen en klimaatbestendig. Aanplant van voornamelijk linde (Winterlinde), afgewisseld met enkele Zomereik. Beheer: vorm-/begeleidingssnoei eens per 3-5 jaar.

5 ruimte voor een smalle zoom: inheemse kruiden/grassen die thuishoren langs een bosrand: Eens per jaar maaien en ruimen.

6 natuurmaatregelen
- mezenkasten, vleermuiskasten: totaal 5 stuks. Te plaatsen in bomenrij
- insectenhotel in grasstrook: totaal 1 stuks.

Afb. 16- 19: Bes-/bloeirijke aanplant, inheems.

Sporkehout, bes

Hulst, bes

Eenstijlige meidoorn, bloei

Winterlinde, bloei

6. Maatregelen en beheer

1 Alle groenvakken: Huidige grasbegroeiing bij de aan te brengen groenelementen verwijderen. Licht bewerken. Geen diepe grondbewerking. Let op: klic-melding gewenst t.b.v. kabels en leidingen.

2 Aanplant bomen: Aanplant in plantgaten in de bestaande bouwvoor, zonder grondverbetering (geen mest/voeding, esgrond is goede bomengrond). Aanplant in de middelste twee palntrijen of midden grasstrook. Afstand tot de erfgrens: 2 m. Aanbrengen met boompalen, kniehoogte, 2 stuks per boom. Linde- en eikenbomen beheren als vrijstaande boom, periodieke vorm- en onderhoudssnoei. Tijdelijke watergeefvoorziening aanbrengen (gietrand/grondwal). Watergeven gedurende drie zomers.

3 Aanplant struweel. Planten in vier rijen, 1 m vanaf de erfgrens. Plantafstand: 1 m tussen de rijen; 1,5 m afstand in de rij. Menging: willekeurig, maar met groepen van 3 tot 5 planten bijeen. Beheren als bosplantsoenvak: eens per 3-5 jaar lichte dunning met periodieke zwaardere dunning eens per 10 jaar (gemiddeld 7 jaar). Ondergroei handhaven (vegetatie), ruigte en ongewenste onkruiden uitmaaien en ruimen. Niet schoffelen.

4 Aanplant lage begroeiing. Aanplant 3-5 lage struiken per m2, aanplant bodembedekkers 5-7 stuks per m2, aanplant vaste planten 9 stuks per m2, aanplant bollen: 25 stuks per groep, minimaal vijf groepen. Beheer: 4-6x per jaar onkruidvrij houden, met name van storende en woekerende onkruiden. Deze handmatig verwijderen, zoals brandnetel, braam, distelsoorten, veenwortel, e.d. Geen chemische onkruidbestrijding. Niet schoffelen of maaien. Jaarlijks beplanting terugsnoeien/verjongen. Randen bijknippen.

5 Gewenste toevoegingen: vogel- en vleermuiskasten, bijen-/vlinder-/insectenhotel en andere natuurgerichte toevoegingen.

6 Kruidenrijke vegetatie spontaan laten ontwikkelen, geen inzaai of inplant, anders dan de inzaaien met Cruydthoeck-mengsel . Type M1 Eenvoudig mengsel voor bloemrijk, middelhoog grasland of G5 Bloemrijk bermmengsel voldoet (1 gram/m2). Aanvullen met Gewone margriet (1 gram/m2). Beheer: 2x per jaar maaien, daarbij per ronde 20 % handhaven en in de winter overlaten staan. Verruiging vaker uitmaaien (en afvoeren).

7 Aanplant gemengde haag in een willekeurige menging, aanplant in twee rijen, 5 stuks per m1 lengte. Beheer: 2x per jaar onkruidvrij houden van de stamvoet, met name van storende en woekerende onkruiden. Deze handmatig verwijderen, zoals brandnetel, braam, distelsoorten. Overig onkruid handhaven. Ongewenst is een 'kale' haagvoet. Snoei haag: een tot twee maal per jaar knippen en vrijkomend materiaal afvoeren.

Afb. 20: afmetingen groenvakken. Van de houtsingel is de kruin van het talud grondwal ingetekend. Deze ligt 0,5 m boven maaiveld.

7. Plantlijst

Type	Oppervlakte	Hoeveelheid	Eenheid
Houtsingel - bomen	-	15	stuks
Houtsingel - struiken	203 m2	134	stuks
Houtsingel - laag	147 m2	931	stuks
Kruidengrasland	170 m2	170 gram	ons
Haag	43 m1	215	stuks

Houtsingel, bomen		Kwaliteit	Maat	Aandeel	plantafstand	Berekend hoeveelheid	Bestel hoev.
Quercus robur	Zomereik	autochtoon inheems wortelgoed	16-18	25%	10m	6	**6**
Tilia cordata	Winterlinde	autochtoon inheems wortelgoed	16-18	75%	6-12 m	9	**9**

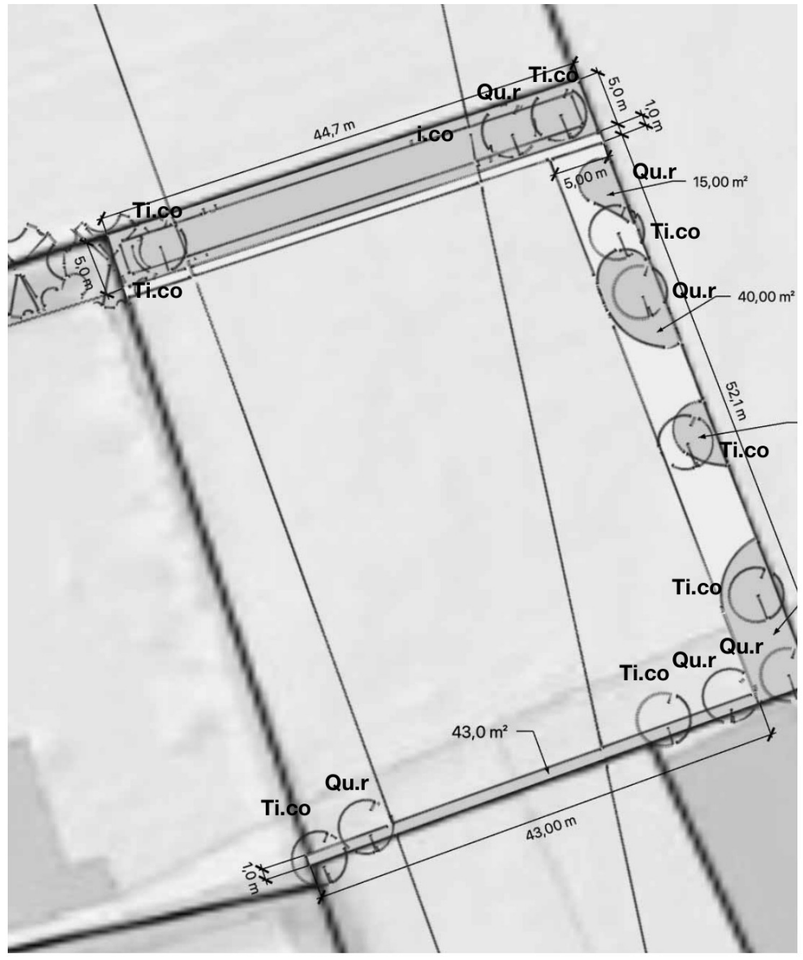
Houtsingel, struiken		Kwaliteit	Maat	Aandeel	plantafstand	Berekend hoeveelheid	Bestel hoev.
Corylus avellana	Hazelaar	autochtoon inheems wortelgoed	80-100	20%	100 x 150	33	**24**
Crateagus monogyna	Eenst. meidoorn	autochtoon inheems wortelgoed	80-100	20%	100 x 150	33	**25**
Rhamnus frangula	Vuilboom	autochtoon inheems wortelgoed	80-100	40%	100 x 150	54	**50**
Ilex aquifolium	Hulst	autochtoon inheems wortelgoed	40-60	20%	100 x 150	14	**15**

Houtsingel, laag		Kwaliteit	Maat	Aandeel	plantafstand	Berekend hoeveelheid	Bestel hoev.
Hedera helix	Klimop - bodembed.	autochtoon inheems wortelgoed	2-3 tak/p9	50%	7/m2	514	**500**
H.helix 'Arborescens'	Klimop - struikvorm	autochtoon inheems wortelgoed	30-40	5%	4/m2	29	**30**
Salix repens	Kuipwilg	autochtoon inheems wortelgoed	30-40	5%	4/m2	29	**30**
Cytisus scoparius	Brem	autochtoon inheems wortelgoed	40-60	5%	4/m2	29	**30**
Vaste planten	Gewone magriet	autochtoon inheems wortelgoed	p9	5%	9/m2	66	**65**
	Hemelsleutel	autochtoon inheems wortelgoed	p9	5%	9/m2	66	**65**
	Knoopkruid	autochtoon inheems wortelgoed	p9	5%	9/m2	66	**65**
	Veldsalie	autochtoon inheems wortelgoed	p9	5%	9/m2	66	**65**
	overig	autochtoon inheems wortelgoed	p9	10%	9/m2	66	**65**
Stinzenbollen	Daslook e.a.	biologisch geteeld, verwilderingssrt		5%	25/plek	250	**250**

Houtsingel, haag		Kwaliteit	Maat	Aandeel	plantafstand	Berekend hoeveelheid	Bestel hoev.
Beuk	Fagus sylvatica	autochtoon inheems wortelgoed	100-120	25%	5 stuks/m1	54	**50**
Crateagus monogyna	Eenst. meidoorn	autochtoon inheems wortelgoed	100-120	50%	5 stuks/m1	108	**100**
Ligustrum vulgare	Gew. liguster	autochtoon inheems wortelgoed	100-120	25%	5 stuks/m1	54	**50**
Lonicera periclymenum	Gew. kamperfoelie	autochtoon inheems wortelgoed	2-3 tak	5%	-	11	**10**
Ilex aquifolium	Hulst	autochtoon inheems wortelgoed	80-100	20%	5 stuks/m1	14	**15**

Kruidengrasland		Kwaliteit	Maat	Aandeel	hoeveelh	Berekend hoeveelheid	Bestel hoev.
Inzaai grasmengsel	firma Cruyck Hoeck	biologisch, autochtoon	-	75%	1 gram/m2	119	**1 ons**
Bijzaai Gewone magriet	firma Cruyck Hoeck	biologisch, autochtoon	-	25%	1 gram/m3	42	**0,5 ons**

Tabel 1: Plantlijst met soortnamen, kwaliteit en hoeveelheden (afgerond in bestel-eenheden: per stuk, per gewicht, per bos van 5 of 25 stuks).

Afb. 21: aanplanttekening.
Legenda: Ti.co = Tilia cordata; Qu.r = Quercus robur.

Toelichting: De soortlijst is gebaseerd op het voorkomen van soorten in natuurlijke of spontane bosvegetaties. In dit geval gaat het om de soorten van plantengemeenschappen van Beuken-Eikenbos. De soorten van deze gemeenschappen passen bij de grondsoort in het plangebied. Tevens is er rekening gehouden met biodiversiteit, klimaatadaptie en toekomstige vegetatieontwikkelingen. Om die reden zijn meidoorn en linde toegevoegd aan de lijst. Exoten, cultuurvariteiten, tuinplanten en andere uitheemse soorten –hoe fraai dan ook– zijn ongewenst.

Inzaai: Er zijn veel firma's op de markt die natuurlijke mengsel aanbieden, maar die dat niet kunnen waarmaken, zowel in samenstelling van het mengesel (veel exoten of bloemrijke variëteiten), als in herkomst (buitenlandse herkomst, veelal uit regio's die qua klimaat niet overeenkomen). De mengsel van firma Cruyck Hoeck of Biodivers voldoen wel. Vrijwel alle andere mengsels voldoen niet.

[HARLEMAN]
natuur & landschap

Ruimte voor Advies
Adviesgroep voor ruimte, water en natuur

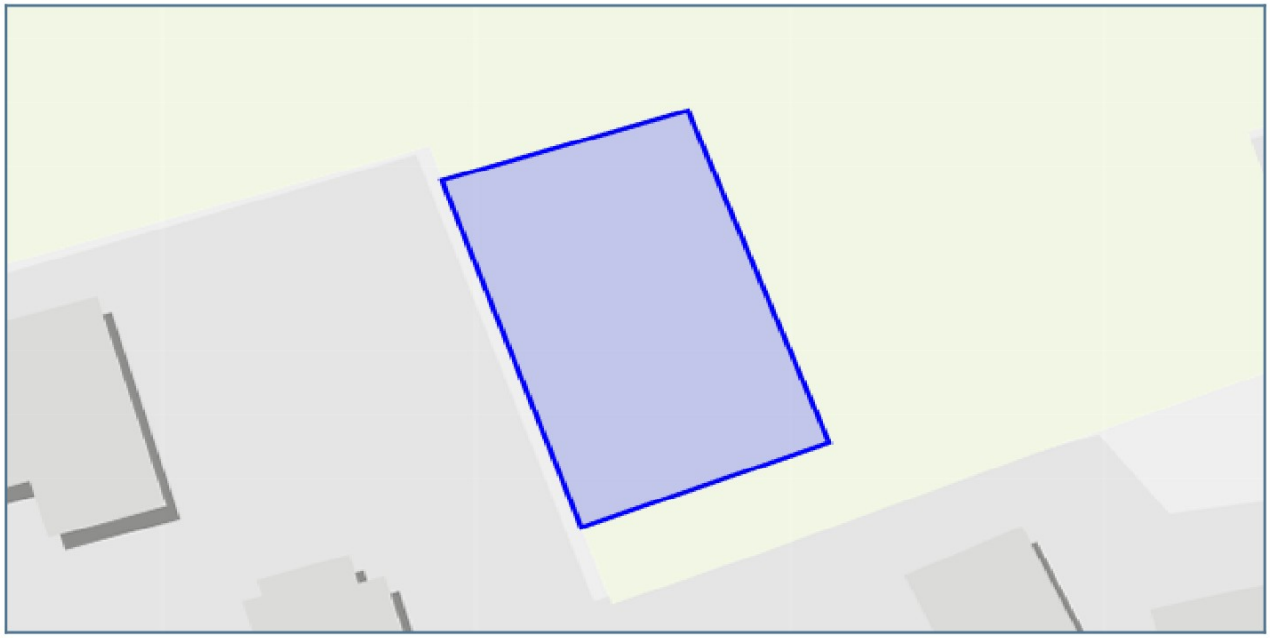
Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. Normale procedure

Op basis van onderstaande locatie

Vragen en antwoorden uit de check

Gaat het om een ruimtelijk plan dat uitsluitend een functiewijziging van bestaande bebouwing inhoudt?	nee
Worden in het plan meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd?	nee
Is er in of rondom het plangebied sprake van wateroverlast of grondwateroverlast?	nee
Neemt in het plan het verharde oppervlak van bebouwing en bestrating toe met meer dan 1500m2?	ja
bargerveen	nee
beekherstel	nee
grondwaterbes_en_stiltegebied	nee
ruimtevoorvecht	nee
verbodszone diepe boringen	nee
zoekgebied	nee
primaire watergebieden	nee
RWZI	nee
strokenkaart	nee
persleidingen	nee
rioolgemalen	nee
keurzone	nee
gewijzigd klimaat	nee
huidig klimaat	nee

Details

1. Normale procedure

Wat moet ik doen?

datum dossiercode

Geachte heer/mevrouw ,

U heeft het Waterschap Vechtstromen geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de Normale procedure van het watertoetsproces moet worden doorlopen.

Watertoetsproces:

Op grond van artikel 12 uit het besluit op de ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen zijn voorzien van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Waterschap Vechtstromen kijkt wat de invloed van het plan op de waterhuishouding is en geeft een wateradvies. Daarbij toetst het waterschap het plan aan het voorkeursbeleid dat is geformuleerd. Voor het verdere proces is het van belang om de RO adviseur van het waterschap te betrekken bij het plan. Wij verzoeken u ons te informeren over de wijze waarop het plan verder zal worden voorbereid. Daarvoor kunt u contact opnemen met de, voor desbetreffende gemeente, aangewezen RO adviseur.

[redacted]@vechtstromen.nl

- gemeente Hardenberg
- gemeente Losser
- gemeente Ommen

[redacted]@vechtstromen.nl

- gemeente Borne
- gemeente Coevorden
- gemeente Hellendoorn
- gemeente Oldenzaal

[redacted]@vechtstromen.nl

- gemeente Dinkelland
- gemeente Enschede
- gemeente Tubbergen

[redacted]@vechtstromen.nl

- gemeente Almelo
- gemeente Rijssen-Holten
- gemeente Wierden

[redacted]@vechtstromen.nl

- gemeente Borger-Odoorn
- gemeente De Wolden
- gemeente Emmen

- gemeente Hoogeveen
- gemeente Midden-Drenthe
- gemeente Twenterand

[redacted] [redacted]@vechtstromen.nl

- gemeente Berkelland
- gemeente Haaksbergen
- gemeente Hengelo
- gemeente Hof van Twente

Telefonisch bereikbaar via mailverzoek of algemeen telefoonnr. 088-2203333.

Algemene info: In de procedurebepalingen van de Wro voor het bestemmingsplan is opgenomen dat de kennisgeving wordt toegezonden aan de instanties die bij het overleg zijn betrokken. De terinzagelegging van het bestemmingsplan kunt u zenden aan [redacted]@vechtstromen.nl.

Copyright Digitale watertoets - http://www.dewatertoets.nl//. Dit document is gegenereerd via de website http://www.dewatertoets.nl//. Het document mag alleen worden gebruikt ten behoeve van het plan, dat in dit document is omschreven. De informatie in dit document is houdbaar tot maximaal 1 jaar, gerekend vanaf de genoemde datum in dit document.